

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060206

DOM
2026-04-24
Stockholm

Mål nr
M 1533-25

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2025-01-15 i mål nr M 2026-24, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. Länsstyrelsen i Hallands län
301 86 Halmstad
2. Hallands Naturskyddsförening, 849200-0933
c/o Anders Tullander
Tovhultsvägen 5
314 34 Landeryd
3. Naturskyddsföreningen i Halmstad, 849201-1146
c/o Isak Domeij Hilliges
Nyarp Hultabo
314 94 Landeryd
4. Magnus Eliasson
Öppinge Linneberg 653
305 94 Halmstad
5. Ingela Eriksson
Skedala Kejsartorpet 212
305 93 Halmstad
6. Lars Ingelsmark
Skedala Säteri 189
305 93 Halmstad
7. Axel Ljungberg
Tofta Lillgärdet 210
305 93 Halmstad
8. Cecilia Mårtensson
Tofta 211
305 93 Halmstad

Dok.Id 2326362

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

9. Pernilla Nilsson
Tofta Lillgården 210
305 93 Halmstad

10. Roger Persson
Tofta Nortefors 209
305 93 Halmstad

11. Magnus Petersson
Skedala Kejsartorpet 212
305 93 Halmstad

12. Dick Robertsson
Tofta 211
305 93 Halmstad

13. Matilda Sjö
Öppinge Linneberg 653
305 94 Halmstad

14. Anders Skoglund
Tofta Lugnet 213
305 93 Halmstad

15. Lena Skoglund
Tofta Lugnet 213
305 93 Halmstad

Ombud för 4–15: Advokat Julia Westerling
Advokaterna Weitner & Westerling AB
Tyghusgatan 4
302 43 Halmstad

Motpart
OX2 AB, 556675-7497
Box 2299
103 17 Stockholm

Ombud: Advokat Madeleine Edqvist och biträdande jurist Matilda Borgcrantz
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 4291
203 14 Malmö

SAKEN

Tillstånd till solenergianläggning på fastigheten Vapnö 6:2 i Halmstads kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom och Miljöprövningsdelegationens vid Länsstyrelsen i Hallands läns beslut den 27 mars 2024, dnr 521-2565-2023, och avslår OX2 AB:s ansökan om tillstånd.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen i Hallands län (länsstyrelsen) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom på följande sätt.

- Sista meningen i villkor 3 ska ändras till "[T]illsynsmyndigheten får dock tillåta icke-störande anläggningsarbeten.". Motsvarande delegation ska föras in i det som delegeras till tillsynsmyndigheten.
- Villkor 7 och 8 samt delegationen enligt punkten D1 ska ha den lydelse som följer av miljöprövningsdelegationens beslut.
- Villkor 7 ska i andra hand ändras på så sätt att angivna bullervärden ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar om tillsynsmyndigheten begär det.
- Tillståndstiden ska vara 30 år.

Hallands Naturskyddsförening och Naturskyddsföreningen i Halmstad har i första hand yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva beslutet om tillstånd till solenergianläggning på fastigheten Vapnö 6:2 i Halmstads kommun och att domstolen ska avslå OX2 AB:s ansökan. Föreningarna har i andra hand yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska återförvisa målet till Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands län för fortsatt beredning. Föreningarna har i tredje hand yrkat att tillståndstiden ska vara 30 år.

Magnus Eliasson, Ingela Eriksson, Lars Ingelsmark, Axel Ljungberg, Cecilia Mårtensson, Pernilla Nilsson, Roger Persson, Magnus Petersson, Dick Robertsson, Matilda Sjöo, Anders Skoglund och Lena Skoglund (Magnus Eliasson m.fl.) har i första hand yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva beslutet om tillstånd till solenergianläggning på fastigheten Vapnö 6:2 i Halmstads kommun och att domstolen ska avslå OX2 AB:s ansökan. De har i andra hand yrkat att beslutet om tillstånd ska ändras på följande sätt.

- Tillståndet ska gälla i 20 år.
- Ett villkor innebärande att solenergianläggningen uppförs med ett hänsyns-avstånd till bebyggda fastigheters gränser om 150 meter ska läggas till.

- Ett villkor innebärande att de solpaneler som installeras inte får generera några ljusreflexer mot bebyggda grannfastigheter ska läggas till.
- Ett villkor innebärande att en arkeologisk utredning med sökschakt ska genomföras, innan arbete med etablering av solenergianläggningen påbörjas för att klargöra eventuell fornlämningsförekomst inom projektområdet ska läggas till.

Magnus Eliasson m.fl. har i tredje hand yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands läns beslut om tillstånd till solenergianläggningen.

OX2 AB har medgett att sista meningen i villkor 3 omformuleras i enlighet med länsstyrelsens yrkande och att en ny motsvarande delegation föreskrivs. Bolaget har medgett länsstyrelsens andrahandsyrkande avseende villkor 7 men har bestritt ändring av mark- och miljödomstolens dom i övrigt.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen har i huvudsak anfört följande till stöd för sin talan.

Mark- och miljödomstolen har ändrat villkor 3 genom att lägga till en mening om samråd. Kravet på samråd med tillsynsmyndigheten har inte följts upp med motsvarande överlåtelse till tillsynsmyndigheten att besluta villkor enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken. Kravet på samråd med tillsynsmyndigheten fyller därmed ingen funktion i detta fall. Mark- och miljödomstolen har ändrat andra stycket i villkor 7. Villkoret innebär att om inga klagomål inkommer så kan inte tillsynsmyndigheten begära att verksamhetsutövaren visar att villkoret klaras. Detta förhindrar tillsynsmyndigheten att på eget initiativ begära att verksamhetsutövaren utför en kontroll av bullernivåerna vid bostäder i närheten. Det vore därför bättre att andra stycket i villkor 7 upphävs än att det får en felaktig utformning. Upphävandet av villkor 8 och delegation D1 strider mot gällande praxis och kommer försvåra tillsynen av verksamheten. En tillsynsmyndighet får inte besluta om förelägganden eller förbud i frågor som prövats inom en tillståndsansökan. Ett föreläggande får inte begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft. Frågan om en

eventuell störning från anläggningen i form av bländning kan därför inte hanteras inom ramen för sedvanlig tillsyn då denna fråga ingått i tillståndsprövningen. När det gäller solenergianläggningar kan en snabb teknikutveckling förväntas, med effektivare solpaneler och ökade möjligheter att kombinera utvinning av solenergi med odling eller bete. Men hänsyn till detta är det av särskild vikt att verksamhetens tillåtlighet och utformning kan prövas på nytt inom en inte alltför lång tidsrymd. Tillståndstiden bör därför begränsas och en tillståndstid om 30 år framstår som rimlig i detta fall.

Hallands Naturskyddsförening och Naturskyddsföreningen i Halmstad har i huvudsak anfört följande till stöd för sin talan.

Verksamheten är inte förenlig med 3 kap. 4 § miljöbalken eftersom brukningsvärd jordbruksmark kommer tas i anspråk trots att ändamålet att producera el genom förnybara källor kan uppnås genom att annan mark tas i anspråk. Det har inte gjorts någon uppskattning av det faktiska behovet av el från förnybara källor eller avvägning mot livsmedelsproduktionen på marken. En solcellsanläggning är inte per automatik ett väsentligt samhällsintresse. Även om länsstyrelsens ställningstagande är av särskild vikt vid bedömningen om vilket intresse som ska ha företräde så utgår det från att ställningstagandet är väl motiverat. I detta fall har länsstyrelsen inte motiverat sitt ställningstagande tillräckligt. Det saknas bl.a. en samlad analys av länsstyrelsen i vilket hänsyn tas till andra planerade solcellsparkar. Den politiska omvärldssituationen medför att livsmedelproduktionen är ett mycket högt prioriterat samhällsintresse speciellt vad avser jordbruksmark inom områden med högavkastande jordar. Planen att skapa en blomsteräng på den mark som solcellspanelerna ska anläggas på är inte genomförbar på det sätt som beskrivits av OX2 AB. Det finns vidare alternativa placeringar på exempelvis tak och parkeringsplatser, dvs. på mark som redan är ianspråktagen.

Magnus Eliasson m.fl. har i huvudsak anfört följande till stöd för sin talan.

Lokaliseringen av solcellsparken är inte lämplig då platsen utgörs av brukningsbar jordbruksmark och då den gränsar till en sammanhållen bostadsbebyggelse. En

noggrann lokalisering utredning måste göras för att utreda huruvida lämpliga alternativ finns. Om det finns lämpliga alternativ ska tillstånd inte meddelas. Den lokalisering utredning som utförts av OX2 AB är bristfällig. Lokalisering utredningen har begränsats till att endast omfatta närområdet till den anslutningspunkt som avses användas. Lokalisering utredningen borde ha omfattat övriga anslutningspunkter i kommunen. Enligt utredningen finns det flera potentiella anslutningspunkter i kommunen. Det kan inte heller uteslutas att det finns fornlämningar i området. Därutöver kan valet av plats även ifrågasättas med hänsyn till de alternativ som slutligen övervägdes i lokalisering utredningen. Markupplåtelseavtal och ekonomiska intressen ska inte vara avgörande för valet av lokalisering.

OX2 AB har anfört i huvudsak följande till stöd för sin talan.

Lokaliseringen av solcellsanläggningen är lämplig. Den utförda lokalisering utredningen är tillräcklig och förenlig med miljöbalkens allmänna hänsynsregler och hushållningsbestämmelser. Verksamhetens lokalisering och miljökonsekvenser har utretts och redovisats i erforderlig omfattning, och erforderlig hänsyn har tagits till verksamhetens påverkan på människor och miljö. Solenergianläggningen är därmed att anse som tillåtlig. Med hänsyn till kostnaden för att lägga ledning är en geografisk avgränsning om 3,5 kilometer från anslutningspunkten rimlig. Fem alternativ har övervägts inom detta område och det nu valda alternativet bedömdes som mest lämpligt. OX2 AB har nu även kompletterat lokalisering utredningen med ytterligare tre alternativ på skogsmark inom en radie om 10 km från anslutningspunkten. Dessa alternativ valdes dock bort i ett tidigt stadie vid framtagande av den ursprungliga lokalisering utredningen. Att redovisa andra alternativ för elproduktion som inte tar brukningsvärd jordbruksmark i anspråk (såsom vindkraft) krävs enbart i de fall det inte finns några realistiska, tekniskt och ekonomiskt likvärdiga samt från samhällssynpunkt lämpliga alternativ på annan mark än jordbruksmark. Den jordbruksmarken som ska ianspråktagas utgör endast 0,03 procent av den totala jordbruksarealen i hela Halland och har klass 5, vilket indikerar låg avkastning. Dessutom är ianspråktagandet av jordbruksmarken inte permanent. Marken kan nyttjas för anpassat jordbruk under solenergianläggningens drift vilket möjliggör en samexistens mellan fossilfri elproduktion och jordbruksdrift. Länsstyrelsen har tillstyrkt ansökan och har inte

framfört några invändningar avseende verksamhetens lokalisering eller den genomförda lokaliseringsutredningen. Avsikten är att nyttja marken inom verksamhetsområdet för både elproduktion och en anpassad jordbruksdrift i form av exempelvis bete, slätter eller anpassad odling. Solcellsparken kommer ligga inom elområde 4 vilket är ett av de områden i Sverige där elbehovet är som störst. För att tillgodose det ökande elbehovet krävs en betydande utbyggnad av elproduktionen genom flera olika kraftslag, däribland storskaliga solenergianläggningar. Att flera tillståndsprocesser för liknande verksamheter i kommunen pågår innebär inte att behovet är mättat.

UTREDNINGEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Utredningen i Mark- och miljööverdomstolen är i huvudsak densamma som i underinstanserna. OX2 AB har dock i Mark- och miljööverdomstolen gett in en fördjupad alternativutredning som komplement till den lokaliseringsutredning som gavs in tillsammans med ansökan.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Verksamhetens tillåtlighet; bruksvärd jordbruksmark och lokalisering

För en verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Vid tillståndsprövningen ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden. (Se 2 kap. 6 § första och andra styckena miljöbalken.)

Bruksvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse och behovet inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk (3 kap. 4 § miljöbalken). Produktion av förnybar el är ett sådant väsentligt samhällsintresse som avses med bestämmelsen (se bl.a. MÖD 2024:12).

Skyddet för brukningsvärd jordbruksmark är betingat av intresset av att trygga livsmedelsförsörjningen. Om både jordbruksmark och skogsmark är tänkbara alternativ för en lokalisering, bör i första hand sådan mark som har den bästa biologiska produktionsförmågan undantas. Med tillfredsställande avses att en alternativ lokalisering ska vara tekniskt och funktionellt lämplig samt ekonomiskt rimlig. (Se prop. 1985/86:3 s. 53 f och 158.)

Bestämmelsen i 3 kap. 4 § miljöbalken innebär att en exploatör som vill ta brukningsvärd jordbruksmark i anspråk behöver visa att det inte finns annan tillgänglig mark som är bättre lämpad för ändamålet. Vilka krav som ska ställas på utredningens omfattning och innehåll beror på omständigheterna i det enskilda fallet, där bl.a. anläggningens storlek måste beaktas. (Se bl.a. MÖD 2025:4 och MÖD 2024:12.)

Mark- och vattenområden ska enligt den allmänna hushållningsbestämmelsen användas för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till dess beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning (3 kap. 1 § miljöbalken). Det betyder att en avvägning måste göras mellan samhällsintressen; att bevara marken för jordbruk och att använda marken för det sökta ändamålet. Om intresset av det behov som ska tillgodoses genom den ändrade markanvändningen inte överväger intresset av att bevara jordbruksmarken, får behovet av den alternativa markanvändningen – från allmän synpunkt – normalt anses kunna tillgodoses tillfredställande på annat sätt.

För att den brukningsvärda jordbruksmarken ska få tas i anspråk för solenergi-anläggningen krävs således att det framgår av utredningen att intresset av förnybar el väger över intresset av att bevara marken för livsmedelsproduktion. När två nationella angelägenheter som livsmedels- och elförsörjning ställs mot varandra bör ett väl underbyggt och motiverat ställningstagande från länsstyrelsen i fråga om vilket samhällsintresse som bör ges företräde tillmätas särskild vikt vid bedömningen. (Se MÖD 2025:4 och däri gjorda hänvisningar.)

Mark- och miljööverdomstolens bedömning

Bolaget har ansökt om frivilligt tillstånd enligt 9 kap. 6 b § miljöbalken för en markbaserad solenergianläggning om 33 hektar på fastigheten Vapnö 6:2 i Halmstads kommun. Anläggningen kommer att ha en installerad effekt på 28 MW el per år och producera ca 29 GWh årligen. Verksamhetsområdet utgörs idag av i huvudsak öppen jordbruksmark som under anläggningens drifttid kommer att brukas för annan växtlighet. Anläggningen bedöms ha en teknisk livslängd på ca 40 år.

Inledningsvis anser Mark- och miljööverdomstolen, i likhet med underinstanserna, att den miljökonsekvensbeskrivning som bolaget har tagit fram utgör ett tillräckligt underlag för att tillståndsansökan ska kunna prövas i sak. Vidare instämmer domstolen i bedömningen att den sökta verksamheten medför en sådan ändrad markanvändning enligt 2 kap. 6 § andra stycket miljöbalken som innebär att bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas vid prövningen (se MÖD 2024:12).

Den första fråga som Mark- och miljööverdomstolen har att ta ställning till är om bolaget genom utredningen har visat att det väsentliga samhällsintresset av förnybar elproduktion inte kan tillgodoses på ett tillfredsställande sätt genom att annan mark än brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk.

Bolaget har redovisat fem alternativa lokaliseringar inom ett avstånd om ca 3,5 kilometer från regionnätstationen Arlösa, som är en möjlig anslutningspunkt för en solenergianläggning i det aktuella området. Avgränsningen har gjorts med utgångspunkt i att längre avstånd har bedömts medföra för höga anslutningskostnader i relation till den elproduktion som kan komma i fråga. Trycket på regionnätet är högt och tillgänglig kapacitet är oftast låg, vilket innebär stora svårigheter att hitta möjliga anslutningspunkter. Öppna och flacka jordbruksmarker samt delar av mindre kuperad skogsmark har bedömts utgöra realistiska alternativ. Av de fem alternativen förutsatte tre (Skedala, Fotstad och Arlösa) ianspråktagande av jordbruksmark, en (E6/E20) förutsatte ianspråktagande av delvis jordbruks- och skogsmark och en (Horsåsen) förutsatte ianspråktagande av skogsmark. I den ekonomiska kalkylen framstår Arlösa

som det mest fördelaktiga alternativet, men det har inte bedömts som möjligt att förvärva rådigheten över marken. Skedala som förefaller vara det näst mest fördelaktiga ekonomiska alternativet har valts som huvudalternativ.

I Mark- och miljööverdomstolen har bolaget kompletterat utredningen med en fördjupad alternativutredning där ytterligare tre områden har redovisats. Dessa utgörs av skogsmark och ligger inom en radie om 10 kilometer från den anvisade anslutningspunkten. Lokaliseringarna identifierades redan i den ursprungliga utredningen men valdes bort i ett tidigare skede till förmån för de fem alternativ som prövades i miljöprövningsdelegationen.

Mark- och miljööverdomstolen bedömer i detta fall att den av bolaget gjorda avgränsningen i lokaliseringsutredningen med tillhörande komplettering är godtagbar. För att jordbruksmarken ska få tas i anspråk krävs emellertid, som redogjorts för ovan, att det framgår av utredningen att intresset av en solenergianläggning som producerar förnybar el väger över intresset av att bevara jordbruksmarken för livsmedelsproduktion. Som framgår av rättspraxis bör ett väl underbyggt och motiverat ställningstagande från länsstyrelsen tillmätas särskild vikt vid den bedömningen. I avsaknad av ett sådant ställningstagande ankommer det på verksamhetsutövaren att visa att behovet av den sökta verksamheten bör ges företräde.

Enligt bolaget finns det ett stort behov av att tillföra ny elproduktion till området för att möta såväl el- som effektbrist och minska elpriserna inom elområde 4. Bolaget anför också följande. Verksamhetsområdet utgörs idag av i huvudsak öppen jordbruksmark av klass 5 på en tiogradig skala, där de jordar med bäst förutsättningar för en hög ekonomisk avkastning klassificeras som klass 10. Den ansökta verksamheten medför att 0,03 procent av den totala arealen jordbruksmark i Halland i stället nyttjas för uppförande av en solenergianläggning. Eftersom tillgången till brukningsvärd jordbruksmark i övrigt är god har förlusten av jordbruksmark bedömts medföra mycket små effekter för regionens livsmedelsförsörjning. Sammantaget har påverkan för livsmedelsproduktion bedömts bli liten. Om sökt verksamhet inte blir av förväntas konventionellt jordbruk med odling att fortgå likt dagsläget och miljöförhållandena på platsen har inte bedömts förändras nämnvärt.

Länsstyrelsen har tillstyrkt ansökan och anfört att den vid en samlad bedömning anser att tillskottet av förnyelsebar elproduktion från anläggningen väger tungt.

Länsstyrelsen har inte haft något att invända mot att lokaliseringen sker på jordbruksmark.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar dock att länsstyrelsen inte har redogjort för några överväganden där intresset av att ta i anspråk marken för produktion av förnybar el har ställts mot intresset av att bevara jordbruksmarken för livsmedelsproduktion.

Mot denna bakgrund kan länsstyrelsen i förevarande fall inte anses ha lämnat ett sådant väl underbyggt och motiverat ställningstagande som bör tillmätas särskild vikt. Mark- och miljööverdomstolen konstaterar vidare att inte heller bolaget har presenterat någon utredning som motiverar att intresset av förnybar elproduktion bör ges företräde.

Det har därför inte framkommit tillräckliga skäl för att dra slutsatsen att intresset av att lokalisera anläggningen på brukningsvärd jordbruksmark väger över intresset av att bevara jordbruksmarken för livsmedelsproduktion. Vid en tillämpning av bestämmelserna i 3 kap. 1 och 4 §§ miljöbalken kan bolaget därför inte tillåtas ta i anspråk brukningsvärd jordbruksmark för uppförandet av en solenergianläggning. Mot bakgrund av det anförda ska mark- och miljödomstolens dom samt Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands läns beslut upphävas och ansökan avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg och Kristina Dreijer, tekniska rådet Torbjörn Johansson samt tf. hovrättsassessorn Kine Karlstedt Ek, referent.

Föredragande har varit Erik Simberg.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2025-01-15
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr M 2026-24

PARTER

Klagande och motparter

1. Hallands Naturskyddsförening,
c/o Anders Tullander, Tovhultsvägen 5, 314 34 Landeryd
2. Halmstads Naturskyddsförening,
c/o Isak Domeij Hilliges, Malcusgatan 20, 302 69 Halmstad
3. OX2 AB, Box 2299, 103 17 Stockholm
Ombud för 3: Advokat Madeleine Edqvist och biträdande jurist Gustav Svensson
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Carlsgatan 3, 211 20 Malmö
- 4–6. Cecilia Andersson, Neo Andersson och Niklas Andersson, Brogårdsvägen 1,
305 93 Halmstad
7. Inga-Lill Axelsson, Skedala Hjärtebo 194, 305 93 Halmstad
- 8–9. Arne Back och Ulla-Britt Andersson, Brogårdsvägen 25 C, 305 93 Halmstad
10. Martin Bengtsson, Brogårdsvägen 31, 305 93 Halmstad
- 11–12. Jessica Bäckström och Magnus Bäckström, Nygårdsvägen 5, 305 93
Halmstad
- 13–14. Sebastian Bäckström och Lisa Eliasson, Teglabäcksvägen 8, 305 93
Halmstad
- 15–16. Ann-Katrine Davidsson och Lars Davidsson, Lönnaslätt 193, 305 93
Halmstad
- 17–18. Måns Davidsson och Ida Berts, Tofta Nortefors 208, 305 93 Halmstad
- 19–20. Zeljko Djudaric och Tatiana Djudaric, Brogårdsvägen 25 D, 305 93
Halmstad
- 21–22. Kennet Ekberg och Marie Ekberg, Ivar Lyttkens Väg 7, 305 93 Halmstad
- 23–24. Magnus Eliasson och Matilda Sjöo, Öppinge Linneberg 653, 305 94
Halmstad
- 25–26. Gabriela Eriksson och Johan Eriksson, Bygdegårdsvägen 10, 305 93
Halmstad
- 27–28. Ingela Eriksson och Magnus Petersson, Skedala Kejsartorpet 212, 305 93
Halmstad

Dok.Id 695165

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.domstol.se/vanersborgs-tingsratt/		måndag – fredag 08:00–16:00

- 29–30. Carina Fendell och Leif Fendell, Tofta Skärddal 203, 305 93 Halmstad
- 31–32. Ayesha Fernando och Johan Hamann, Brogårdsvägen 16, 305 93 Halmstad
33. Daniel Bengtsson, Tofta 206, 305 93 Halmstad
- 34–35. Daniel Höffert och Lena Johansson, Blomängsvägen 4, 305 93 Halmstad
- 36–37. John Johansson och Cecilia Larsson, Brogårdsvägen 29, 305 93 Halmstad
- 38–39. Mats Wijk och Yvonne Wijk, Nygårdsvägen 7, 305 93 Halmstad
- 40–41. Emilia Kulas och Hugo Kulas, Teglabäcksvägen 6, 305 93 Halmstad
42. Lars Ingelmark, Skedala Säteri 189, 305 93 Halmstad
- 43–44. Axel Ljungberg och Pernilla Nilsson, Tofta Lillgården 210, 305 93 Halmstad
- 45–46. Cajsa Wall och Jonathan Wall, Bygdegårdsvägen 7, 305 93 Halmstad
- 47–48. Frida Martensson och Magnus Petersson, Grönbergsvägen 14, 305 93 Halmstad
- 49–50. Cecilia Mårtensson och Dick Robertsson, Tofta 211, 305 93 Halmstad
51. Lena Nilsson, Teglabäcksvägen 7, 305 63 Halmstad
- 52–53. Ansgvar Orre och Britt-Marie Orre, Ivar Lyttkens väg 8, 305 93 Halmstad
- 54–55. Andreas Oxelborn och Jennie Oxelborn, Tofta Solhem 207, 305 93 Halmstad
- 56–57. Bert Persson och Eva Persson, Teglabäcksvägen 9, 305 93 Halmstad
- 58–59. Mikael Persson och Petra Svensson, Brogårdsvägen 33, 305 93 Halmstad
- 60–61. Caroline Petersson och Ludvig Petersson, Tofta Björkudden 214, 305 93 Halmstad
62. Ingrid Modée, Blomängsvägen 8, 305 93 Halmstad
63. Rola Alsalhani, Skedala Ljungfrid 195, 305 93 Halmstad
- 64–65. Patrick Ramberg och Anna Samuelsson, Nygårdsvägen 1, 305 93 Halmstad
- 66–67. Fredrik Samuelsson och Åsa Samuelsson, Brogårdsvägen 32, 305 93 Halmstad
- 68–69. Ronny Schuldt och Charlotta Zander, Ivar Lyttkens Väg 10, 305 93 Halmstad
70. Klara Karlsson, Grönbergsvägen 6, 305 93 Halmstad

71–72. Anders Skoglund och Lena Skoglund, Tofta Lugnet 213, 305 93 Halmstad

73. Roger Persson, Tofta Nortefors 209, 305 93 Halmstad

74–75. Maria Svensson och Sven Göran Svensson, Blomängsvägen 3, 305 93 Halmstad

76–77. Jiri Söderblom och Sandra Söderblom, Ivar Lyttkens Väg 1, 305 93 Halmstad

78–79. Jasmina Trajkovska och Peco Trajkovski, Bygdegårdsvägen 6, 305 93 Halmstad

80–82. Erik Tullgren, Henrik Tullgren och Pia Tullgren, Ivar Lyttkens väg 2, 305 93 Halmstad

83–86. Fredrik Jönsson, Isac Jönsson, Jesper Jönsson och Erika Lindgren, Göstorpsvägen 3, 305 93 Halmstad

87. Christina Wernebeck, Grönabergsvägen 3, 305 93 Halmstad

88–91. Alva Magnusson, Anette Magnusson, Axel Magnusson och Stefan Magnusson, Villa Gärdet 183, 305 93 Halmstad

Motpart

Länsstyrelsen i Hallands län
301 86 Halmstad

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands län beslut den 27 mars 2024 i ärende nr 521-2565-2023, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd till solenergianläggning på fastigheten Vapnö 6:2 i Halmstads kommun

DOMSLUT

Med ändring av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands län beslut upphäver mark- och miljödomstolen villkor åtta och tillhörande delegation (D1), samt förordnar att tillståndet ska gälla i 45 år och att villkor tre och sju ska ha följande lydelse.

3. Till skydd för fåglarnas häckning får anläggningsarbeten inte bedrivas i verksamhetsområdet under perioden fr.o.m. den 15 mars t.o.m. den 31 juli. Efter samråd med tillsynsmyndigheten kan icke-störande anläggningsarbeten inom angiven tid tillåtas.

7. Buller från solenergianläggningen får inte under någon del av dygnet överskrida ekvivalent ljudnivå 40 dBA utomhus vid bostäder i närheten.

Om klagomål över ljud inkommer till tillsynsmyndigheten, och tillsynsmyndigheten därefter begär det, ska ovan angivna värden kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar.

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena i övrigt.

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands län (MPD) beslutade den 27 mars 2024 att lämna OX2 AB (OX2) tillstånd, enligt 9 kap. 6 och 8 §§ miljöbalken, att uppföra och driva en markbaserad solenergianläggning om maximalt 33 hektar med specificerad placering på fastigheten Vapnö 6:2 i Halmstads kommun.

Tillståndet förenades med 12 villkor och en tillståndstid om 30 år. Enligt beslutet överlät MPD till tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende två punkter. Bl.a. följande villkor gäller enligt MPD:s beslut.

Anläggningsarbeten

2. Stängslet runt solenergianläggningen ska utformas så att småvilt kan passera.
3. Till skydd för fåglarnas häckning får anläggningsarbeten inte bedrivas i verksamhetsområdet under perioden fr.o.m. den 15 mars t.o.m. den 31 juli.

Buller från verksamheten

7. Buller från solenergianläggningen får inte under någon del av dygnet överskrida ekvivalent ljudnivå 40 dBA utomhus vid bostäder i närheten.

Den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Inom ett år från det att solenergianläggningen tagits i drift ska en kontroll av den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder i närheten utföras. Kontroll av den ekvivalenta ljudnivån ska därefter ske genom närfältsmätningar och beräkningar efter tillsynsmyndighetens begäran.

Störande reflexer

8. Om störning på grund av ljusreflexer uppstår ska åtgärder vidtas för att åtgärda problemet.

Kontrollprogram

11. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Kontrollprogrammet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Sökanden ska skicka in ett kontrollprogram för verksamheten till tillsynsmyndigheten senast tre månader innan anläggandet av solenergianläggningen påbörjas. En förstagångsbesiktning ska utföras inom sex månader efter att verksamheten satts igång.

YRKANDEN

Hallands Naturskyddsförening och Halmstads Naturskyddsförening

(naturskyddsföreningarna) har överklagat MPD:s beslut och yrkat, som domstolen har uppfattat det, att det överklagade beslutet ska upphävas och att tillståndsansökan ska avslås.

OX2 har överklagat MPD:s beslut och yrkat följande.

(i) att mark- och miljödomstolen, med ändring av Beslutet, beslutar att tillståndet ska gälla i 45 år från dagen då tillståndet får laga kraft,

(ii) att mark- och miljödomstolen, med ändring av Beslutet, föreskriver följande villkor för verksamheten:

(2) Stängslet runt solenergianläggningen ska så långt det är lämpligt och möjligt utformas så att småvilt kan passera.

(3) Till skydd för fåglarnas häckning får pålningsarbete inte bedrivas i verksamhetsområdet under perioden fr.o.m. den 15 mars t.o.m. den 31 juli.

(7) Buller från solenergianläggningen får inte under någon del av dygnet överskrida ekvivalent ljudnivå 40 dBA utomhus vid bostäder i närheten.

Om klagomål över ljud inkommer till tillsynsmyndigheten, och tillsynsmyndigheten därefter begär det, ska ovan angivna värden kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar.

(11) Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Kontrollprogrammet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Sökanden ska skicka in ett kontrollprogram för verksamheten till tillsynsmyndigheten senast tre månader innan anläggandet av solenergianläggningen påbörjas.

(iii) att mark- och miljödomstolen, med ändring av Beslutet, upphäver villkor (8) och tillhörande delegation (D1).

Jessika Bäckström och Ingela Eriksson m.fl. (se klagande 4–91 på s. 1–3 i denna dom) har överklagat MPD:s beslut och yrkat, som domstolen uppfattat det, att det överklagade beslutet ska upphävas och att tillståndsansökan ska avslås.

UTVECKLING AV TALAN SAMT INKOMNA YTTRANDE

Naturskyddsföreningarna har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Verksamheten är inte lämpligt placerad, eftersom brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk. Det är inte visat att bästa möjliga teknik för att producera el används,

eller att en avvägning gjorts mellan elproduktion och livsmedelsproduktion. Mikrolivet i matjorden som ska läggas på hög i området kommer att dö, och inhängningen av området kommer delvis hindra vilt som rör sig i området. Det ifrågasätts att anläggningen inte har prövats som industrietablering och att detaljplan inte tagits fram.

OX2 har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Tillståndstid

En tillståndstid om 45 år motiveras enligt följande. Solenergianläggningen har en teknisk livslängd om cirka 40 år, och den faktiska tekniska livslängden kan förväntas vara längre än så. Vidare förväntas andra komponenter i anläggningen såsom markställningar m.m. ha en längre teknisk livslängd än 40 år. Tillstånd har meddelats för en annan anläggning med en tillståndstid om 45 år, vilket är i linje med yrkandet i detta mål.

Etablerings- och avvecklingsfasen för anläggningen förväntas pågå under cirka 6–12 månader vardera, och arbetena kan komma att behöva avbrytas på grund av väder och skydd för fåglar. Tiden för anslutning och driftsättning kan vidare fördröjas av handläggningstiden för nätanslutning. En tillståndstid om 45 år skulle möjliggöra en operationell drift om 40 år samt tid för upphandling, nätanslutning m.m.

Vidare innebär tillståndstiden en god resurshållning och anläggningen bedöms ha en liten eller positiv påverkan på naturen och djurlivet. Längre drift leder till lägre koldioxid-avtryck per producerad kilowattimme, och under anläggningens tid kommer det vara möjligt att bedriva en anpassad jordbruksdrift.

Stängsel

Villkor två, avseende stängslet runt anläggningen, ska ges en annan lydelse. Den ändrade utformningen av villkoret innebär att småvilt ska kunna passera, men inte nödvändigtvis överallt. I de fall det inte är praktiskt möjligt eller olämpligt med hänsyn till verksamheten, ska undantag kunna godtas. En ändring av villkorets lydelse skulle överensstämma med MPD:s motivering av villkoret.

Fåglar

Villkor tre, avseende skydd för fåglars häckning, ska avse pålningsarbete och inte anläggningsarbete. Begreppet anläggningsarbete får förstås innefatta alla typer av arbeten hänförliga till anläggandet och uppförandet av anläggningen, vilket i praktiken innebär att inga arbeten kan genomföras under en period om nästan fem månader. Det kan vid en skälighetsprövning enligt 2 kap. 7 § miljöbalken inte anses rimligt att föreskriva ett sådant stopp av anläggningsarbeten. De störningar som potentiellt kan påverka fåglar är höga och bullrande ljud. Endast sådana arbeten som kan störa fåglar bör omfattas av villkoret, vilket bedöms vara pålningsarbeten.

Buller

Villkor sju ska ändras så att om klagomål över ljud inkommer till tillsynsmyndigheten och myndigheten begär det, ska angivna värden kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Det är under etablerings- och avvecklingsfasen som störande buller från anläggningen förväntas förekomma. Genomförda beräkningar visar att ljudnivån inte kommer att överskrida 35 dBA vid någon plats utanför verksamhetsområdet. Under angivna faser kommer begränsningsvärden i villkor sex att kontrolleras genom mätningar och beräkningar. Då ljudnivåerna under driftfasen förväntas vara lägre är det således tillräckligt att i villkor sju föreskriva vilka bullernivåer som ska innehållas vid bostäder, och mätningar bör hanteras inom ramen för kontrollprogrammet och tillsynen.

Kontrollprogram

Villkor elva avseende kontrollprogram ska inte innebära en förstagångsbesiktning. Syftet med en sådan besiktning är enligt MPD att kontrollera att anläggningen har utformats i enlighet med tillståndet och föreskrivna villkor. Verksamheten kommer emellertid inte att ge upphov till några utsläpp eller någon miljöpåverkan av betydelse, och den främsta miljöpåverkan kommer ske i form av buller under anläggningsfasen. Verksamheten kommer att kontrolleras och mätas i enlighet med övriga villkor, och omfattas av ett kontrollprogram, vilket medför att en förstagångsbesiktning varken är nödvändig eller ändamålsenlig. Frågorna kan och bör hanteras inom ramen för tillsynen. Vidare uppfyller inte villkoret

grundläggande krav på tillräcklig precisering och tydlighet då det inte framgår vem som ska utföra besiktningen, vad besiktningen ska ha för omfattning och syfte eller vilka som ska delta. Sista meningen i villkor elva ska därför utgå.

Reflexer

Villkor åtta och delegation D1 avseende åtgärder om störning på grund av ljusreflexer uppstår, ska upphävas. Av villkoret framgår inte vad som utgör en störning eller vilka åtgärder som ska vidtas för att åtgärda en eventuell störning. Solpanelerna kommer att vara antireflexbehandlade, varför risken för störande ljusreflexer för närboende bedöms vara liten. Vidare finns inte heller några föreskrivna riktlinjer för vad som utgör sådana störningar. Även den tillhörande delegationen är otydlig och öppnar upp för att ytterligare kostsamma åtgärder kan föreskrivas utan tillkommande miljönytta. Som utgångspunkt ska tillståndshavaren ha rättsliga och faktiska förutsättningar att uppfylla de krav som villkoret innebär. Såsom villkoret och delegationen är utformade är detta inte möjligt.

Jessika Bäckström och Ingela Eriksson m.fl. har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Lokalisering

Anläggningen är inte lämpligt lokaliserad i närheten av bostäder i sammanhållen bebyggelse. Områdets karaktär kommer att förändras från jordbrukslandskap till industriområde, och anläggningen kommer att förändra landskapsbilden då den utgör ett dominerande inslag i landskapet. Vidare kommer naturen i området att påverkas negativt och det finns en oro kring att marken inte kommer återställas efter tillståndstiden. Nära anläggningen finns ett Natura 2000-område, och kommunens översiktsplan ger inte stöd för ändrad markanvändning. I området finns skyddsvärda byggnader ur kulturmiljöhänseende som skulle störas av ingreppen som en solcellsanläggning skulle utgöra vid uppförandet och underhåll. Den unika kulturmiljön skulle förstöras och tunga transporter skulle medföra en risk för skador på gamla unika byggnader.

Olägenheter och påverkan på djur

Anläggningen kommer att medföra en olägenhet för omkringboende genom buller, vibrationer, bländning, brandrisk, värdeminskning av fastigheter samt hälsorisker kopplade till buller, elektromagnetisk strålning och avfall. Olägenheterna är varken ringa eller tillfälliga. Vidare kan anläggningen komma att störa wi-fi, mobilnät och gps.

Djur kommer att påverkas av solcellsavfall i grundvatten till följd av regn som sköljer ner partiklar i marken. Oro för fler viltolyckor när djuren letar nya vägar. Vidare ger anläggningen en stor värmepåverkan på området som kommer att påverka djuren och organismerna, och en negativ påverkan på dessa påverkar andra intilliggande reservat.

Bilagor

I överklagandena har bl.a. följande bifogats. Beslut angående bildande av naturreservat, foton samt skrifter och artiklar angående följande: kulturmiljö, hälsorisker med kraftledningar, elektromagnetiska störningar, allmänna hänsynsregler, vägledning om buller, högkänslig personlighet, dygnsvila, magnetfält och hälsoeffekter av att vistas i naturområden.

OX2 har bestridit bifall till de klagande motparternas yrkanden, och bemött vad som anförts enligt i huvudsak följande.

Planförutsättningar

Byggnation av solparker utgör inte en industriell etablering som kräver detaljplan, och den aktuella verksamheten står inte i strid med översiktsplanen.

Lokaliseringsutredningen

Lokaliseringen är mycket lämplig, och utgår från en systematiskt genomförd alternativutredning där hänsyn bl.a. tagits till pågående markanvändning och möjligheter till samexistens med en solenergianläggning. Utredningen har utgått från en för verksamheten rimlig geografisk avgränsning, där tillgång till befintlig elinfrastruktur och nätanslutningspunkt med tillgänglig nätkapacitet är en avgörande

faktor för möjligheten att ansluta anläggningen till elnätet och realisera verksamheten. Fem möjliga lokaliseringar har identifierats i utredningen som skulle vara tekniskt och funktionellt lämpliga och ekonomiskt rimliga, vilket är rimligt och tillräckligt för att bedöma den sökta lokaliseringens lämplighet. Skedala har sammantaget bedömts vara den lämpligaste lokaliseringen för att uppnå syftet med verksamheten.

Tillåtlighet enligt 3 kap. 1 och 4 §§ miljöbalken

Lokaliseringen är förenlig med 3 kap. 4 § MB då marken behövs för att tillgodose det väsentliga samhällsintresset av att främja och möjliggöra produktion av förnybar el. Behovet kan inte tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk, då de alternativa lokaliseringarna inte bedömts vara lika gynnsamma för solenergiproduktion med hänsyn till bl.a. påverkan på natur- och kulturvärden, motstående intressen och påverkan på riksintresseområden för totalförsvaret.

En etablering i området är förenlig med 3 kap. 1 § MB. Ur allmän synpunkt får det väsentliga samhällsintresset av att bygga ut produktionen av förnybar el anses gå före intresset av att bevara den aktuella jordbruksmarken under den tid som solparken är i drift. Verksamheten förväntas ha en årlig elproduktion som motsvarar hushållselen för ca. 6 000 hushåll, antaget att ett hushåll använder ca. 5 000 kWh/år, vilket motsvarar ca. 12 % av alla hushåll i Halmstad kommun. Vidare utgör den ianspråktagna jordbruksmarken endast 0,03 % av den totala jordbruksarealen i Halland, och marken har klass 5 vilket indikerar en låg avkastning.

Ianspråktagandet av jordbruksmarken är inte permanent, utan området kommer att kunna återställas när verksamheten upphört och konventionell jordbruksdrift kan då återupptas. Under driftstiden kommer marken kunna nyttjas för ett anpassat jordbruk, ex. färbete och/eller slåtter. Vid bedömningen av vilket intresse som ska ges företräde bör ett väl underbyggt och motiverat ställningstagande av länsstyrelsen enligt praxis tillmätas särskild vikt. Länsstyrelsen har tillstyrkt ansökan och inte haft någon invändning avseende verksamhetens lokalisering eller den genomförda lokaliseringsutredningen.

Angående påverkan på skyddade områden

Verksamheten bedöms inte medföra någon risk för påverkan på Natura 2000-området Fylleån, bl.a. då några åtgärder inte kommer vidtas i biflöden till ån. Solparken medför inte något intrång eller annan påverkan som är oförenlig med naturreservatet Fylleåns dalgångs syfte och föreskrifter under någon fas. Tillgängligheten till naturreservatet kommer inte förändras. Att marken inom verksamhetsområdet idag utgör brukad åkermark medför en begränsning av rörlighet då denna endast får beträdas under de delar av året då ingen risk för skada av de odlade grödorna föreligger. När solparken är i drift kommer naturreservatet fortsatt kunna nås då passager genom området upprättas mellan stängslade delområden.

Angående påverkan på naturmiljö

De miljöeffekter som solparken potentiellt kan medföra miljön har utretts inom ramen för MKB:n. Solpanelerna blir aldrig så varma att de kan påverka djur, människor eller andra organismer. En beräkning av magnetfältet kring anläggningen har utförts som visar på mycket låga värden, och de alstrade fälten kring transformatorstationer och växelriktare är mycket begränsade och avtar snabbt med avståndet från emissionskällan vilket medför en obetydlig påverkan på miljö och djur. Risken för urlakning av olika ämnen från paneler till mark och grundvatten är obetydlig, vilket Kemikalieinspektionen bedömt. En bedömning har gjorts att enbart ca. 3 % av det totala verksamhetsområdet kan komma att hårdgöras, och påverkan på markens egenskaper bedöms därmed bli liten eftersom matjordstäcket behålls i stor utsträckning samt eventuellt avlägsnad matjord bibehålls inom området.

Angående påverkan på kulturmiljö och landskapsbild

En solpark medför ofrånkomligen en förändrad landskapsbild från de utblickar som är öppna mot anläggningen. För att minska den visuella påverkan har projektområdet minskats i förhållande till avgränsningen vid samrådet. Vid de närmast belägna bostäderna kommer insynsskydd i form av buskridåer och vegetation att planteras för att begränsa utblickar mot solparken och samtidigt skapa gröna ledlinjer för vilt som rör sig i området. Landskapskaraktären kommer för

vissa närboende därmed att förändras från en öppen agrar prägel till ett trädbevuxet område, men förändringen i landskapsbilden bedöms sammantaget inte medföra några negativa hälsoeffekter för människor.

Området för solparken omfattas inte av några formella skydd för kulturmiljön, och närmaste riksintresse för kulturmiljö ligger drygt tre km nordväst om verksamhetsområdet och utanför påverkansområdet. Den västra delen av verksamhetsområdet är utpekad i kommunens kulturmiljöprogram, vari Skedala gård ingår. Verksamhetens potentiella påverkan på kulturmiljön har särskilt utretts, inklusive en arkeologisk utredning. Från vissa delar av Skedala gård kommer det finnas utblickar mot solparken, men de buskridåer som kommer anläggas kommer att begränsa den visuella påverkan på kulturmiljön och landskapsbilden i stort.

Förekomst av fornlämningar

Den fornlämning, en stensättning, som finns utmarkerad på en karta från 1890 finns inte registrerad i Riksantikvarieämbetes verktyg Fornsök och har inte identifierats vid den arkeologiska utredningen. Det kan inte uteslutas att stensättningen någon gång avlägsnats då området kontinuerligt och under lång tid brukats för jordbruk. Om fornlämningar skulle påträffas under arbetets gång kommer arbetet avbrytas och fyndet rapporteras till länsstyrelsen.

Angående risker och skador

Boende i närområdet kan i huvudsak komma att påverkas av buller och vibrationer under etablerings- respektive avvecklingsfasen, men i låga nivåer och under en kort tidsperiod. För tillståndet har föreskrivits villkor avseende buller, vilka överensstämmer med Naturvårdsverkets riktvärden för buller. Ingen risk bedöms uppstå av eventuellt förekommande vibrationer i mark.

Vad gäller elektromagnetisk strålning kommer strålningsnivån vara 0 kring transformatorstationer och växelriktare, på ett avstånd om ca 30 m från solcellsanläggningen. Närmaste bostad är belägen ca 60 m bort. Anläggningen har anpassats i syfte att uppnå erforderliga skyddsavstånd till bostäder och teknisk utrustning i närområdet. Optimerare kommer inte användas, och alla kablar kommer

förläggas i mark, vilket bidrar till att begränsa den elektromagnetiska strålningen från anläggningen. Sammanfattningsvis är magnetfältet mycket svagt och risken för att anläggningen ska medföra någon elektromagnetisk påverkan på människor, bostäder, medicinteknisk utrustning eller informations- och kommunikationsteknik är obetydlig.

Transporterna kommer ha en liten och högst temporär påverkan på omgivningen och några skador till följd av transporterna förutses inte. Vissa vägar kan behöva förstärkas och om verksamheten skulle medföra skador på väg eller fastigheter kommer verksamhetsutövaren att vara ansvarig för återställande. Det kommer tillses att samtliga transportörer iakttar försiktighet vid transport förbi Skedala gård för att minska eventuell damning och annan påverkan.

Ökad risk för viltolyckor föreligger inte. Stängslet kring anläggningen kommer anläggas för att möjliggöra viltpassage och buskvegetation kommer planteras i syfte att underlätta för vilt att hitta runt anläggningen. Instängslingen innebär inga barriäreffekter och den totala påverkan på vilt har bedömts bli liten.

De pålningsarbeten som genomförs i samband med etableringsfasen genererar inte sådana stötvågor som ger upphov till risk för sättningsskador eller ras.

Solpanelerna kommer att anpassas och installeras för att minska risken för bländning för förbipasserande och närboende, och panelerna kommer vara antireflexbehandlade.

Brandrisken för verksamheten bedöms inte vara förhöjd eller oacceptabel. Den sektionerade anläggningen underlättar en avgränsning vid en eventuell brand, och området och alla delar av anläggningen kommer vara tillgängliga vid en eventuell släckningsinsats. Vidare kommer solparken kontinuerligt kameraövervakas, vilket innebär att brand kan upptäckas snabbt.

Verksamheten bedöms inte vara utsatt för särskilda risker till följd av ex. hård vind, och panelerna kommer installeras med hänsyn till deras vindfång samt för att säkerställa vindtålighet.

En minskning i värdet av omkringliggande fastigheter har inte påvisats i något underlag. Om någon fastighetsägare skulle anse sig ha lidit ekonomisk skada till följd av verksamheten får frågor om ersättningsanspråk framföras i en separat domstolsprocess.

Övervakningskamerorna kommer inte filma någon yta utanför verksamhetsområdet, och kameraövervakningen kommer utföras i enlighet med dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen.

Angående påstådda brister i MKB

Samtliga fastighetsägare inom en radie om 500 m från verksamhetsområdet fick en skriftlig inbjudan om samråd. De fastighetsägare som angetts inte skulle ha fått utskick har fått del av det senare, efter inflytt, och andra har inkommit med samrådsyttranden vilket innebär att de tagit del av samrådet. Utskick av samrådshandlingarna skedde till en större krets intressenter än de som skulle kunna betraktas som särskilt berörda av den planerade verksamheten. Inga brister i samrådet har förelegat.

I enlighet med försiktighetsprincipen kommer tillräckliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått vidtas för att undvika eller minimera verksamhetens påverkan på människors hälsa och miljö. I ansökan har redovisats att bästa möjliga teknik kommer säkerställas genom att installera den teknik som är mest effektiv och lämplig vid tidpunkt för upphandling och byggnation. Panelerna kommer placeras och riktas för att säkerställa ett så effektivt resursutnyttjande som möjligt, i enlighet med kraven i 2 kap. 3 § MB.

Naturskyddsföreningarna, klagande 4–91 samt andra eventuellt berörda har givits tillfälle att yttra sig över överklagandet från OX2 och har inte hörts av.

DOMSKÄL

Prövningsramen

OX2 (bolaget) har av Miljöprövningsdelegationen i Halland (MPD) beviljats tillstånd enligt miljöbalken till en solcellspark i Halmstads kommun. Tillståndet förenades med 12 villkor och en tillståndstid om 30 år. Vidare överlät MPD till tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende två punkter.

Tillståndet har överklagats av såväl bolaget som naturskyddsföreningarna samt av ett stort antal närboende. Bolaget har överklagat fem (2, 3, 7, 8 och 11) av de villkor som föreskrivits i tillståndet samt delegation D1 medan övriga klagande i första hand yrkar att tillstånd inte ska medges och i andra hand att villkoren inom ett antal områden ska skärpas.

Prövning i sak

Tillåtlighet

Vid en tillståndsprövning ska en plats väljas som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken. Vid denna prövning ska verksamhetsutövaren visa att den valda platsen är lämplig samt att det inte finns alternativa lokaliseringar som utgör bättre alternativ. Ett tillstånd får heller inte ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser, 2 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken.

Det planerade verksamhetsområdet strider inte mot någon detaljplan eller områdesbestämmelse. Halmstads kommuns översiktsplan, Framtidsplan 2050, laga kraft 2022-08-12, ger underlag för en bedömning. I planen anges att den geografiska utvecklingen i kommunen sker i fem stråk. Ett av dessa stråk är ”Simlångsdalen och östra stråket” inom vilket Skedala är beläget. Mellan stråken finns gröna kilar där jordbruksmark, skog och naturvärden prioriteras. Aktuellt område ligger i ett stråk för utveckling. Domstolen delar MPD:s bedömning att verksamheten inte innebär påtaglig skada på något riksintresse.

Enligt 3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken, får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Aktuell solcellsanläggning ska uppföras inom ett område om max 33 hektar, där den befintliga markanvändningen huvudsakligen utgörs av jordbruksmark. Enligt praxis anses uppförandet av solcellsanläggningar innebära en varaktigt ändrad markanvändning (se MÖD 2024:12) även om det finns möjlighet att under driftstiden nyttja marken med ett anpassat jordbruk. Att marken i ett senare skede kan återställas förändrar enligt praxis inte bedömningen att marken varaktigt tas i anspråk.

Enligt bolaget syftar anläggningen till att bidra till den gröna omställningen av energisystemet, samt bidra till att tillgodose det ökade elbehovet i södra Sverige där konsumtionen är som störst i relation till hur mycket el som produceras.

Länsstyrelsen i Hallands län (länsstyrelsen) har vid en samlad bedömning ansett att tillskottet av förnyelsebar elproduktion från anläggningen väger tungt och MPD har i sitt beslut anfört att anläggningen bidrar till god resurshållning och till att lindra kapacitetsbristen i elleveranserna i södra Sverige, samt att anläggningens elproduktion därför utgör ett väsentligt samhällsintresse. Domstolen bedömer i likhet med MPD att bolagets lokaliseringsutredning är tillfyllest och att den visar att behovet av anläggningen inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

I bedömningen kring vilket samhällsintresse som bör ges företräde beaktar domstolen att ett väl underbyggt och motiverat ställningstagande av länsstyrelsen, som genom sitt uppdrag att verka för att nationella mål får genomslag i länet, bör tillmätas särskild vikt (MÖD 2024:12).

De enskilda klagande har dessutom anfört att anläggningen kommer att medföra olägenheter för de närboende, såsom hälsorisker och störning av kommunikationsmedel. Domstolen bedömer emellertid att anläggningen inte kan anses medföra sådana olägenheter och potentiella risker att anläggningen bör förbjudas med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Mot denna bakgrund och vad som i övrigt framkommit genom utredningen bedömer domstolen på samma skäl som MPD att verksamheten, med de begränsningar och försiktighetsmått som följer av domslutet, är tillåtlig och förenlig med miljöbalkens bestämmelser.

Tillståndstid

Bolaget har yrkat att tillståndstiden för anläggningen ska vara 45 år huvudsakligen motiverat av förväntad teknisk livslängd (40 år) och god resurshushållning. Som motiv för den tillståndstid om 30 år som föreskrivits av MPD anges en snabb teknikutveckling inom området med krav på uppdaterade villkor och omprövning som följd samt att det i framtiden kan uppstå ett ökat behov av livsmedel på grund av befolkningstillväxt eller omvärldsfaktorer.

Domstolen anser framförallt att en god resurshushållning men också förväntad teknisk livslängd är skäl som talar för en längre tillståndstid. Tillståndet torde heller inte hindra bolaget från att, till följd av teknikutveckling, vid reparation eller behov av utbyte av enskilda solcellspaneler använda effektivare komponenter. Farhågor om ett framtida ökat livsmedelsbehov utgör i detta sammanhang inte tillräckligt skäl att föreskriva en kortare tillståndstid än vad som är motiverat utifrån dessa faktorer.

Domstolen bedömer därför sammanfattningsvis att det inte finns anledning att begränsa tillståndstiden till 30 år utan fastställer en tillståndstid i enlighet med bolagets yrkande.

Överklagade villkor

Villkor 2, -stängsel

Bolaget har yrkat att villkor två, avseende utformning av stängslet kring anläggningen, ska ändras till en lydelse där stängslet så långt det är lämpligt och möjligt ska utformas så att småvilt kan passera.

I MPD:s motivering av villkor två framgår att villkoret innebär att småvilt ska kunna passera, dock inte nödvändigtvis precis överallt. Undantag kan därmed godtas där passage inte är praktiskt möjlig eller olämplig med hänsyn till verksamheten.

Domstolen bedömer att vad bolaget anfört till stöd för en ändring av lydelsen får anses överensstämma med vad MPD avsett med sin formulering av villkoret. Vidare anser inte domstolen att den av bolaget föreslagna villkorsformuleringen blir tydligare. Mot bakgrund av ovan bedömer domstolen att villkor 2 i sin nuvarande form ska kvarstå.

Villkor 3, -fåglar

Bolaget har yrkat att villkor tre ska avse enbart pålningsarbete och inte anläggningsarbete i allmänhet.

Eftersom det inte kan uteslutas att det under tillståndstiden kan förekomma andra anläggningsarbeten än pålning (exempelvis vid reparation eller i samband med tunga transporter) som kan medföra störning för häckande fåglar anser inte domstolen att villkoret kan ändras i enlighet med bolagets yrkande. Med hänsyn till att vissa anläggningsarbeten däremot kan anses vara icke-störande (såsom exempelvis rena monteringsarbeten) bedömer dock domstolen att sådana arbeten ska kunna tillåtas efter samråd med tillsynsmyndigheten i enlighet med den formuleringen av villkoret som framgår av domslutet.

Villkor 7, -buller från verksamheten

Bolaget har yrkat att villkor sju avseende buller ska ändras på så sätt att de angivna riktvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar om klagomål inkommer till tillsynsmyndigheten och myndigheten begär det.

Buller som uppkommer under drift från den här typen av anläggning bedöms bli lågt. Domstolen bedömer därför att yrkandet ska bifallas och att villkorets utformning på så sätt får anses tillräcklig för att tillgodose behovet av att reglera buller från verksamheten, utan att vara mer ingripande än vad som behövs.

Villkor 8, -reflexer

Bolaget har yrkat att villkor åtta avseende ljusreflexer ska upphävas då det av villkoret inte framgår vad som utgör en störning eller vilka åtgärder som ska vidtas som åtgärd. Solpanelerna kommer enligt ansökan att vara antireflexbehandlade och anpassas och installeras för att minska risken för bländning för förbipasserande och närboende. Domstolen bedömer att en eventuell störning från anläggningen i form av bländning lämpligen hanteras inom ramen för sedvanlig tillsyn. Villkor åtta och tillhörande delegation ska således upphävas.

Villkor 11, -kontrollprogram

Bolaget har yrkat att villkor elva avseende kontrollprogram inte ska inbegripa en förstagångsbesiktning mot bakgrund av verksamhetens ringa miljöpåverkan under driftfasen. Bolaget anser vidare att det inte med tillräcklig tydlighet framgår vem som ska utföra besiktningen, vad den ska omfatta och vilka som ska delta.

Domstolen anser att en förstagångsbesiktning i aktuellt fall är behövlig. Många närboende har i sina överklagande gett uttryck för oro. En förstagångsbesiktning är också motiverad för att säkerställa att anläggningen har utformats på det sätt och med de försiktighetsmått som föreskrivits. Det kan i detta sammanhang nämnas att en förstagångsbesiktning i regel genomförs av utomstående sakkunnig besiktningsman som anlitas av bolaget, och tillsynsmyndigheten bör ges tillfälle att delta. Villkor 11 ska därmed kvarstå i sin nuvarande form.

Sammanfattande bedömning

Domstolen bedömer att anläggningen får anses lämpligt lokaliserad och att den förväntade produktionen av förnybar el i detta fall får anses väga tyngre vid en intresseavvägning mot de övriga allmänna intressena som gör sig gällande på

platsen. Med delvis bifall till bolagets överklagande upphäver domstolen villkor åtta och tillhörande delegation, förordnar att villkorstiden ska vara 45 år, samt ändrar villkor tre och sju i enlighet med domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 5 februari 2025

Niclas Johannisson

Malin Årebäck

I domstolens avgörande har deltagit lagmannen Niclas Johannisson, ordförande, och tekniska rådet Malin Årebäck samt de särskilda ledamöterna Lars Heineson och Stig Karlsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Sofia Gavelin.

Miljöprövningsdelegationen

Sändlista

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

INKOM: 2024-05-06
MÅLNR: M 2026-24
AKTBIL: 2

Ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till solenergianläggning på fastigheten Vapnö 6:2 i Halmstads kommun (Skedala solenergianläggning)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands län meddelar med stöd av 9 kap. 6 och 8 §§ miljöbalken OX2 AB, org.nr. 556675-7497, tillstånd till att uppföra och driva en markbaserad solenergianläggning på fastigheten Vapnö 6:2 i Halmstads kommun (Skedala solenergianläggning).

Tillståndet innefattar en solenergianläggning med en maximal yta om 33 hektar och med placering enligt de koordinater som anges i ansökan (referenssystem SWEREF 99 TM), se karta i bilaga 1 och koordinater i bilaga 2.

Tillståndet gäller i 30 år från det att beslutet vunnit laga kraft.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor:

Allmänt

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.

Anläggningsarbeten

2. Stängslet runt solenergianläggningen ska utformas så att småvilt kan passera.

3. Till skydd för fåglarnas häckning får anläggningsarbeten inte bedrivas i verksamhetsområdet under perioden fr.o.m. den 15 mars t.o.m. den 31 juli.
4. Bolaget ska senast en månad efter det att anläggningsarbetena är slutförda anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Monterings-, uppställnings-, upplagsytor och liknande, som inte behövs för drift eller underhåll av anläggningen, ska återställas inom ett år från det att anläggningsarbetena har avslutats.
5. Ingen matjord får avlägsnas från jordbruksmarken utan ska, om matjord behöver schaktas bort, läggas upp inom området och återbördas senast i samband med avveckling av anläggningen.
6. Under bygg- och återställningstiden ska buller från verksamheten begränsas så att det inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostads- eller fritidshus än:
 - 60 dBA helgfri måndag – fredag kl. 07.00 – 19.00
 - 50 dBA helgfri måndag – lördag kl. 19.00 – 22.00
 - 50 dBA lördag, söndag och helgdag kl. 07.00 – 19.00
 - 45 dBA övrig tid.

Momentant buller nattetid (kl. 22-07) får inte överskrida 70 dBA.

Vid pålning tillåts 5 dBA högre värden.

Vid enstaka kortvariga händelser, högst 5 minuter per timme, accepteras 10 dBA högre nivåer. Detta gäller dock inte kvälls- och nattetid kl. 19.00 - 07.00.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Den tid för vilken den ekvivalenta ljudnivån ska mätas och beräknas är då det bedrivs anläggningsarbeten, dock inte för kortare tid än en timme. Den närmare kontrollen ska framgå av kontrollprogrammet för verksamheten.

Buller från verksamheten

7. Buller från solenergianläggningen får inte under någon del av dygnet överskrida ekvivalent ljudnivå 40 dBA utomhus vid bostäder i närheten.

Den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Inom ett år från det att solenergianläggningen tagits i drift ska en kontroll av den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder i närheten utföras. Kontroll av den

ekvivalenta ljudnivån ska därefter ske genom närfältsmätningar och beräkningar efter tillsynsmyndighetens begäran.

Störande reflexer

8. Om störning på grund av ljusreflexer uppstår ska åtgärder vidtas för att åtgärda problemet.

Avfall och kemiska produkter

9. Allt avfall som uppkommer i verksamheten ska hanteras så att återanvändning eller återvinning främjas, bl.a. genom att olika avfallsslag hålls isär.
10. Kemiska produkter och avfall ska förvaras och hanteras så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks.

Kontrollprogram

11. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Kontrollprogrammet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Sökanden ska skicka in ett kontrollprogram för verksamheten till tillsynsmyndigheten senast tre månader innan anläggandet av solenergianläggningen påbörjas. En förstagångsbesiktning ska utföras inom sex månader efter att verksamheten satts igång.

Verksamhetens avslutande

12. Senast sex månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del upphör ska tillståndshavaren lämna in en plan för avveckling till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall från verksamheten samt förslag till undersökningar av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till. Planen ska även omfatta nedmontering av solenergianläggningen med tillhörande installationer och återställning av marken till brukningsbart skick.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter, med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken, åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- D1. Åtgärder för att minimera störning i form av reflektioner från solcellspanelerna (jfr. villkor 8)

D2. Verksamhetens avveckling och verksamhetsområdets återställning (jfr. villkor 12).

Ekonomisk säkerhet

Sökanden ska för tillståndets giltighet ställa en ekonomisk säkerhet enligt 16 kap. 3 § miljöbalken.

Säkerheten ska uppgå till 200 000 kronor per uppskattad installerad MW. I ansökan anges att den ansökta verksamheten kommer att ha en installerad effekt om ca 28 MW el per år, vilket innebär att säkerheten ska uppgå till ett belopp om 5 600 000 kronor. Om verksamhetsutövaren inte installerar solceller med uppskattad installerad effekt (MW), ska säkerheten justeras för att överensstämma med faktisk installerad effekt (MW).

Säkerheten ska godkännas av Miljöprövningsdelegationen innan tillståndet får tas i anspråk. Säkerheten ska kontinuerligt justeras efter konsumentprisindex där mars 2024 utgör bas. Säkerheten ska gälla under hela drifttiden och fram till dess att återställningsåtgärderna genomförts och godkänts av tillsynsmyndigheten.

Igångsättningstid och verkställighet

Den tillståndsgivna verksamheten ska ha satts igång senast fem år efter det att detta beslut vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet.

Tillståndet får tas i anspråk när det har vunnit laga kraft.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas skriftligen när tillståndet tas i anspråk och när verksamheten sätts igång.

Information

Om en fornlämning påträffas under anläggnings- eller återställningsarbete, ska arbetet omedelbart avbrytas till den del fornlämningen berörs. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla förhållandet till länsstyrelsen (2 kap. 10 § andra stycket kulturmiljölagen 1988:950).

Bolaget bör se till att anläggningen inte påverkar markavvattningen inom verksamhetsområdet.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar efter beslutsdatum införas i Post- och Inrikes Tidningar samt i Hallandsposten och på Länsstyrelsens webbplats.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på Bygg- och miljöförvaltningen i Halmstads kommun samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2 i Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad eller till e-postadress halland@lansstyrelsen.se. Ange vilket beslut som överklagandet gäller genom att ange diarienumret 2565-2023. Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste det vara inkommet till Länsstyrelsen **senast den 2 maj 2024**.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning.

Kontakta Länsstyrelsen på tfn 010-224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se, om något är oklart.

Verksamhetskod och tillståndsplikt

Verksamheten är varken tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen, utan är en så kallad U-verksamhet. Ansökan gäller ett frivilligt tillstånd enligt 9 kap. 6 b § miljöbalken.

Tidigare prövning

Verksamheten har inte prövats tidigare.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 6 april 2023. Delegationen begärde vissa kompletteringar, vilka kom in den 6 juli, 11 juli, 19 september och den 3 oktober 2023. Ansökan kungjordes därefter i Hallandsposten och på Länsstyrelsens webbplats den 3 november 2023. Ansökan sändes för yttrande till Miljönämnden i Halmstads kommun, Kommunstyrelsen i Halmstads kommun, Länsstyrelsen i Hallands län, Försvarsmakten, Riksantikvarieämbetet och Jordbruksverket. Yttranden har

inkommit. Sökanden har i sin tur kommenterat yttrandena i en skrivelse, vilken kom in den 22 februari 2024.

Ansökan och yrkanden

Yrkanden

Ansökan avser tillstånd till att uppföra och driva en markbaserad solenergianläggning för produktion av el inom fastigheten Vapnö 6:2 i Halmstads kommun och det område som framgår av Bilaga A ("Skedala"), allt i huvudsaklig överensstämmelse med vad som beskrivs i ansökan jämte bilagor.

OX2 yrkar vidare att miljöprövningsdelegationen bestämmer igångsättningstiden enligt 22 kap. 25 § andra stycket miljöbalken till fem (5) år från lagakraftvunnet tillstånd, beslutar att tillståndet ska gälla i 45 år från dagen då tillståndet får laga kraft, fastställer villkor i enlighet med sökandens förslag och godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Åtaganden

Sökanden har i ansökan och kompletteringar av denna bl.a. åtagit sig att:

- Undanta förekommande naturvärdesobjekt och objekt som omfattas av generellt biotopskydd som identifierats i naturvärdesinventeringen vid etablering av solenergianläggningen. Inga brynzoner (områden som utgör övergången mellan åkermark och skogsområden) kommer att exploateras.
- Inför etablering av solenergianläggningen, och i samverkan med expertis inom sakområdet, utreda förutsättningarna för insådd och skötsel av en inhemsk ängsfröblandning under och mellan raderna av solpaneler, med målsättningen att skapa ängslika gräsmarker.
- Etablera buskridåer längs delar av solenergianläggningens stängsel. OX2 åtar sig att plantera buskridåer längs de delar av anläggningens stängsel som anges i MKB:n, för att begränsa den visuella påverkan på kulturmiljö och landskapsbild.
- Uppföra fågelholkar och/eller bihotell inom verksamhetsområdet.

- Undersöka förutsättningarna för att nyttja eventuellt förekommande död ved och stenar inom verksamhetsområdet för att skapa faunadepåer.

Villkor

Sökanden yrkar följande villkor för verksamheten:

1. Om inte annat följer av övriga villkor, ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angett i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Solenergianläggningen ska anläggas med iakttagande av säkerhetsavstånd till omkringliggande vägar i enlighet med Trafikverkets föreskrifter.
3. Stängslet runt solenergianläggningen ska så långt det är lämpligt och möjligt utformas så att småvilt kan passera.
4. När solenergianläggningen med tillhörande installationer tas ur drift ska den monteras ned och marken återställas till brukningsbart skick i enlighet med en avvecklingsplan som inges till tillsynsmyndigheten minst tre (3) månader före påbörjande av avvecklingen.
5. Kontrollprogram för verksamheten ska ges in till tillsynsmyndigheten minst tre (3) månader innan installation av solenergianläggningen påbörjas.
6. Till skydd för fåglarnas häckningsperiod får anläggningsarbete inte påbörjas i verksamhetsområdet under perioden 15 mars–31 juli. Anläggningsarbeten som har påbörjats och är pågående inom verksamhetsområdet före den 15 mars får fortgå och slutföras.
7. Under anläggnings- och återställningstiden ska buller från verksamheten begränsas så att det inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostads- eller fritidshus än:

60 dBA helgfri måndag - fredag kl. 07.00 - 19.00

50 dBA helgfri måndag - lördag kl. 19.00 - 22.00

50 dBA lördag, söndag och helgdag kl. 07.00 - 19.00

45 dBA övrig tid.

För verksamhet med begränsad varaktighet, högst två månader, t ex spontning och pålning, tillåts 5 dBA högre värden. Vid enstaka kortvariga händelser, högst 5 minuter per timme, tillåts upp till 10 dBA högre nivåer. Detta gäller inte kvälls- och nattetid kl. 19.00 - 07.00.

Om klagomål över ljud inkommer till tillsynsmyndigheten, och tillsynsmyndigheten därefter begär det, ska ovan angivna värden kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Den tid för vilken den ekvivalenta ljudnivån ska mätas och beräknas är då det bedrivs anläggningsarbete, dock inte för kortare tid än en timme. Den närmare kontrollen ska framgå av kontrollprogrammet för verksamheten.

Ur sökandens beskrivning av verksamheten

Av sökandens beskrivning av verksamheten framgår bl.a. följande.

Allmänt

OX2 planerar att uppföra en markbaserad solenergianläggning för produktion av el i området benämnt Skedala i Halmstads kommun. Den ansökta verksamheten kommer att ha en installerad effekt om ca 28 MW el per år. Den årliga elproduktionen i anläggningen förväntas uppgå till ca 29 GWh. Solenergianläggningen planeras inom ett i huvudsak sammanhängande verksamhetsområde om totalt ca 33 hektar.

Lokalisering

Den ansökta verksamheten kommer att bedrivas inom fastigheten Vapnö 6:2 i Halmstads kommun. Verksamhetsområdet är beläget ca 7 km öster om Halmstad tätort. Verksamhetsområdet utgörs av jordbruksmark som delas i två delar av ett skogbevuxet erosionshak som visuellt avgränsar ytorna från varandra. Vidare avgränsas verksamhetsområdet av riksväg 25 i norr och Fylleån i söder.

Landskapet i närområdet domineras av skogs- och jordbruksmark med spridd bebyggelse av gårdar och bostadshus. Närmaste bostadsbebyggelse ligger ca 60 meter från den planerade solenergianläggningen. Skedala samhälle ligger ca 230 meter nordväst om verksamhetsområdet.

Riksintressen och skyddade områden

Cirka 130 meter söder om verksamhetsområdet finns Natura 2000-området Fylleån. I direkt anslutning till verksamhetsområdet finns därutöver naturreservatet Fylleåns dalgång, samt Ramsarområdet Fylleån.

Åtgärderna planeras inom område som är av riksintresse för friluftsliv enligt 3. kap. 6 § miljöbalken (Simlångsdalen – Fylleåns dalgång), samt riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken (Simlångsdalen – Tönnersjöheden).

Solenergianläggningen planeras inom ett påverkansområde för Försvarsmaktens riksintresse enligt 3 kap. 9 § miljöbalken (väderradar Bjäre). Den planerade solenergianläggningen kommer inte att vara högre än 20 meter och medför därför ingen påverkan på behovet av hinderfrihet eller risk för skada på riksintresset. Inga optimerare kommer att användas i anläggningen, och risken för elektromagnetiska störningar på riksintresset bedöms vara små med hänvisning till avståndet till väderradarstationen.

Verksamhetsområdet är inte beläget i närheten av något riksintresse för kulturmiljö eller andra formellt skyddade områden för kulturmiljö. Det närmaste riksintresseområdet för kulturmiljö (Sperlingsholm) ligger drygt tre kilometer nordväst om verksamhetsområdet och således utanför påverkansområdet.

Teknisk beskrivning av verksamheten

Verksamhetsområdet består av sex delområden som ligger i anslutning till varandra. Utöver solpaneler på markställningar omfattar anläggningen även bl.a. markförlagda el- och optofiberkablar som förbinder delområdena (internt kabelnät), växelriktare, transformator- och uppsamlingsstationer, bodar eller containrar för förvaring av material och kontrollutrustning, tillfartsvägar, uppställningsytor samt stängsel med grindar kring anläggningen. Buskridåer kommer att anläggas invid delar av solenergianläggningen.

Ur sökandens miljökonsekvensbeskrivning

Av den lilla miljökonsekvensbeskrivningen framgår bl.a. följande.

Allmänt

Verksamhetens väsentliga miljöeffekter bedöms vara förändrad landskapsbild, barriäreffekter, förändrad jordbruksdrift och produk-

tion av förnybar energi. Därutöver kan verksamheten ge upphov till buller och vibrationer, elektromagnetisk strålning samt avfall.

Lokalisering

Skedala samhälle ligger strax nordväst om verksamhetsområdet. Runt fastigheten finns bostäder norr och öster om marken. I sydväst finns en gård med tillhörande bostadshus och ladugård. Närmaste bostad ligger ca 60 meter från planerad solenergianläggning. Avståndet mellan solpanelerna och de fyra närmaste bostäderna är mindre än 100 meter. Inom 200 meter från anläggningen finns ytterligare ca tolv bostäder.

Alternativ lokalisering och utformning

Under en lokaliseringsutredning utreds möjliga lokaliseringar kring en specifik anslutningspunkt i elnätet. I detta fall har utredningen utgått från regionnätstationen Arlösa, 5 km öster om Halmstad. Alternativa lokaliseringar har sökts inom ett avstånd om ca 3,5 km från anslutningspunkten. Detta då längre avstånd bedömts medföra alltför höga anslutningskostnader i relation till den produktion av förnybar el som en anläggning i denna storlek kan generera. Möjliga lokaliseringar kring andra anslutningspunkter studeras inom ramen för de solenergiprojekt som berör respektive anslutningspunkt.

Inom utredningsområdet har bolaget, med beaktande av redovisade avgränsningar, bedömt att de öppna och flacka jordbruksmarkerna, de delar av skogsmarkerna som är mindre kuperade, samt i viss mån samlokalisering med befintlig infrastruktur, utgör realistiska alternativa lokaliseringar till det valda huvudalternativet. I den genomförda lokaliseringsutredningen för Skedala har fem möjliga lokaliseringar identifierats.

I alternativutredningen redogörs närmare för- och nackdelar med de olika alternativen. Den valda lokaliseringen sydost om Skedala är den lokalisering som OX2 har bedömt vara den sammantaget bäst lämpade för det aktuella ändamålet. Skälen för detta är att:

- platsen möjliggör önskad installerad effekt,
- solinstrålningen är god,
- tillgängligheten är god,
- markförhållandena är goda,
- inga konflikter med gällande detalj- eller översiktsplaner förekommer,

- verksamheten kan bedrivas med fortsatt, anpassad jordbruksdrift,
- ingen påverkan på [...] natur- och vattenmiljö förväntas,
- ingen [...] påverkan på friluftsliv förväntas.

Alternativa lokaliseringar och utföranden har övervägts, varvid sökt verksamhet anses lämplig med hänsyn till verksamhetens ändamål och effekter på människors hälsa och miljö enligt 2 kap. 6 § miljöbalken.

Nollalternativet

Om sökt verksamhet inte blir av, förväntas konventionellt jordbruk med odling att fortgå likt dagsläget och miljöförhållandena på platsen bedöms inte förändras nämnvärt jämfört med dagsläget.

Utsläpp till vatten

Verksamhetsområdet är beläget inom grundvattenförekomsterna Halmstad (SE628298-373005) och Marbäck (SE628581-380818). Vattnen från grundvattenförekomsten Halmstad används som dricksvatten. Enligt VISS är pågående markanvändning i form av jordbruk samt transport och infrastruktur påverkanskällor med betydande påverkan på grundvattnets kvalitet.

Verksamheten kommer vid anläggning och normal drift inte att generera några utsläpp som riskerar att tränga ner i marken och nå grundvattnet. Vidare kommer transformatorstationer att utformas med en uppsamlingsfunktion som är tät och rymmer hela oljemängden vid eventuellt läckage, och kemikalier kommer att förvaras i inlåsta och täta behållare. Det kommer även att finnas absorptionsmedel tillgängligt för att ta hand om eventuella utsläpp vid olycka eller spill. Risken för spridning av föroreningar vid olycka eller brand bedöms därmed vara liten.

Pålningen kommer inte att ske på ett sådant djup att kontakt med grundvattnet sker, varför någon risk för föroreningsspridning från ytliga jordlager inte bedöms föreligga. Därtill finns inga uppgifter om historiska föroreningar vid verksamhetsområdet.

Inga konsekvenser förväntas avseende Fylleån eller grundvattnet.

Användning av mark

Små negativa konsekvenser bedöms uppkomma för vilt och friluftsliv genom de barriäreffekter som inhägnaden av området medför.

Kulturmiljöer och landskap kommer att påverkas av den förändrade landskapsbilden. Konsekvenserna bedöms bli små eftersom påverkan på områdets utpekade kulturmiljövärden är begränsad.

Verksamhetsområdet utgörs i huvudsak av öppen jordbruksmark av klass 5. Den ansökta verksamheten medför att upp till 33 hektar jordbruksmark istället nyttjas för uppförande av en solenergianläggning. Ytanspråket utgör 0,03 procent av den totala arealen jordbruksmark i Halland. Den ändrade markanvändningen medför således temporärt minskat jordbruk under den tid då solenergianläggningen är i drift. Eftersom tillgången till brukningsvärd jordbruksmark i övrigt är god, bedöms förlusten av jordbruksmark medföra mycket små effekter för regionens livsmedelsförsörjning. Marken kan återgå till konventionellt jordbruk efter avveckling av solenergianläggningen. Eftersom marken brukas för annan växtlighet under anläggningens drifttid, bibehålls exempelvis markstruktur och näringsinnehåll samt ett fortsatt brukande av marken. Sammantaget bedöms påverkan för livsmedelsproduktion bli liten

Markställningarna förankras i mark genom att balkar pålas ner i marken till ett uppskattat djup om en till två meter. För pålningen används en eller flera mobila pålningsmaskiner. Balkarna utgör basen för de markställningar som solpanelerna sedan monteras på.

Panelerna uppförs i rader som är fasta och orienterade mot söder. Avståndet mellan raderna är vanligen fyra till sex meter, vilket skapar korridorer mellan panelerna som syftar till att undvika skuggning och möjliggöra åtkomst till anläggningens olika delar vid service och underhåll. Nederkant på panelerna har en höjd om ca 0,8 meter över marknivå och överkant har en höjd om ca 3,2 meter över marknivå. Solpanelerna består till största delen av glas med en ram av aluminium. Panelerna kommer att vara antireflexbehandlade.

Solenergianläggningen i Skedala består av sex delområden. Runt delområdena uppförs stängsel för att minska risken för stöld, skadegörelse och för att förhindra människor från att beträda området. Det är dock möjligt för människor och vilt att passera fritt mellan och runt de inhängande delområdena. OX2 avser att i första hand använda viltstängsel med större maskstorlek och en glipa vid marknivå för att småvilt ska kunna passera fritt genom stängslet.

På utsidan längs vissa delar av stängslet kommer buskridåer att uppföras. Syftet med dessa är att begränsa det visuella intrycket av solenergianläggningen från tex. närliggande bebyggelse. Syftet är även

att skapa gröna ledlinjer för att underlätta för vilt som rör sig i området att välja en lämplig väg runt parken.

Buller och vibrationer

Boendemiljön i närområdet bedöms huvudsakligen påverkas genom buller vid anläggning och avveckling. Buller och vibrationer förväntas uppkomma vid transporter under etableringsfas och avvecklingsfas och vid planerade pålningsarbeten vid etablering. Även anläggandet av kabelschaktning, tillfartsvägar, transformatorstationer etcetera kan ge upphov till buller och vibrationer.

Under drifttiden är det framför allt transformatorerna och växelriktare som kan förväntas ge upphov till viss ljudalstring. Källjudet uppskattas uppgå till ca 75 respektive 60 dB(A), beroende på slutligt val av leverantör och produkt.

Reflektioner från solcellspanelerna

Solpanelerna som avses etableras är antireflexbehandlade i sitt grundutförande. De buskridåer som avses uppföras kring verksamhetsområdet kommer att ha en avskärmande funktion och därigenom begränsa risken för bländning och reflektioner vid kringliggande bostäder. Andra möjliga åtgärder för att vid behov ytterligare begränsa risken för bländning och reflektioner innefattar anpassning av solpanelernas lutning och placering samt applicering av förstärkt antireflexbehandling på solpanelerna. Något behov att vidta dessa åtgärder kan dock i nuläget inte förutses, då risken för bländning och reflektioner bedöms vara liten givet de skyddsåtgärder som bolaget kommer att vidta.

Elektromagnetisk strålning

Anläggningens elektriska komponenter, såsom växelriktare, elkablar och transformatorstationer kan ge upphov till elektromagnetisk strålning. Optimerare är den komponent/utrustning som vanligen ger upphov till mest elektromagnetisk strålning från en solenergianläggning. För anläggningen i Skedala kommer inga optimerare att användas.

Anläggningens elektriska komponenter, såsom växelriktare, elkablar och transformatorstationer kommer att vara CE-märkta och följa gällande produktstandard med krav på elsäkerhet och elektromagnetisk kompatibilitet för både ledningsbundna störningar samt

emissionsstörningar. För att ytterligare begränsa strålningen kommer elkablarna inom området att förläggas i mark.

Kemikalier

Anläggningens transformatorstationer innehåller vardera ca 2–3 m³ olja. Transformatorstationerna kommer att utformas med en uppsamlingsfunktion som är tät och rymmer hela oljemängden vid ett eventuellt läckage. Utöver transformatorolja kommer mindre mängder av underhållskemikalier att användas i verksamheten. Dessa kommer att förvaras inlåsta och i täta behållare. Det kommer att finnas absorptionsmedel tillgängligt för att ta hand om eventuella utsläpp från maskiner vid olycka eller spill. Utsläpp från olyckor bedöms kunna hanteras och saneras inom området på ett sätt att spridning kan begränsas. Bekämpningsmedel kommer inte att användas i planerad anläggning.

Avfall

Det förväntas inte uppstå några betydande mängder byggavfall eller överskottsmassor under anläggningsskedet.

Under driftfasen kommer verksamheten att ge upphov till mindre mängder elektronikavfall och möjligtvis emballage. Trädgårdsavfall kan bli aktuellt vid underhållsarbete.

Tillfartsvägar och transporter

Tre möjliga tillfartsvägar från allmän väg in till verksamhetsområdet har identifierats. Leveranser av anläggningsdelar till solenergianläggningen sker med lastbil. Transportbehovet under anläggningsskedet bedöms uppgå till ca fem transporter per installerad MW, vilket ger i storleksordning 140 transporter in till verksamhetsområdet. Befintliga vägar till och inom området kommer att nyttjas i första hand. I tillägg kommer tillfartsvägar att anläggas inom och mellan verksamhetsområdets olika inhägnade delar. För att säkerställa bärighet för tunga transporter kan befintliga vägar komma att behöva förstärkas.

Under driftfasen kommer enstaka transporter av servicepersonal och/eller reservdelar att ske i samband med besiktningar samt planerat och oplanerat underhållsarbete.

Avveckling och återställande

Efter ca 40 år beräknas anläggningens tekniska livslängd vara uppnådd, varvid solenergianläggningen avses avvecklas i sin helhet genom att etableringsförfarandet upprepas fast i omvänd ordning. Verksamhetsområdet återställs och kan åter nyttjas för jordbruk eller den markanvändning som fastighetsägaren vid tidpunkten finner lämplig.

Transportbehovet vid avvecklingen av solenergianläggningen bedöms vara i stort detsamma som vid etablering, då utgångspunkten är att solenergianläggningens alla delar ska nedmonteras och bortforslas samt marken återställas. Innan arbete med avveckling påbörjas kommer en återställningsplan att tas fram och lämnas in till Länsstyrelsen i Hallands län.

Inkomna yttranden

Av de yttranden som kommit in framgår bl.a. följande.

Miljönämnden i Halmstads kommun

Miljönämnden beslutar att tillstyrka anläggande av solenergianläggning enligt ansökan. Miljönämnden har inget att erinra mot att ansökan om tillstånd till solenergianläggning beviljas.

Kommunstyrelsen i Halmstads kommun

Kommunstyrelsen i Halmstads kommun har redovisat vad som anges i översiktsplanen för området (Framtidsplan 2050), men varken avstyrkt eller tillstyrkt ansökan.

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen tillstyrker att tillstånd till Skedala solenergianläggning medges, med de åtaganden som OX2 AB anger och de villkor som föreslås i Länsstyrelsens yttrande. Vid en samlad bedömning anser Länsstyrelsen att tillskottet av förnyelsebar elproduktion från anläggningen väger tungt. Eftersom landskapsbilden och kulturmiljön kan komma att påverkas negativt är det viktigt att åtagandet från OX2 AB att planera buskridåer utförs.

I nordvästra delen längs landsväg 25 är ett bestånd av den invasiva arten parkslide rapporterad. Beståndet ligger cirka 260 meter från de närmsta solcellspanelerna. Det är viktigt att säkerställa att parkslide inte finns inom området där åtgärder görs eller trafik kommer

att passera. Det ska också samrådats med Länsstyrelsen innan några åtgärder påbörjas.

Länsstyrelsen anser att tillståndet, utöver de villkor som sökanden föreslår, bör förenas med följande villkor:

- Under bygg- och återställningstiden ska buller från verksamheten begränsas så att det inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostads- eller fritidshus än:

60 dBA helgfri måndag – fredag kl. 07.00 – 19.00

50 dBA helgfri måndag – lördag kl. 19.00 – 22.00

50 dBA lördag, söndag och helgdag kl. 07.00 – 19.00

45 dBA övrig tid.

Vid enstaka kortvariga händelser, högst 5 minuter per timme, kan upp till 10 dBA högre nivåer accepteras. Detta gäller inte kvälls- och nattetid kl. 19.00 – 07.00.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Den tid för vilken den ekvivalenta ljudnivån ska mätas och beräknas är då det bedrivs anläggningsarbete, dock inte för kortare tid än en timme. Den närmare kontrollen ska framgå av kontrollprogrammet för verksamheten.

- Buller från solenergianläggningen får inte under någon del av dygnet överskrida ekvivalent ljudnivå 40 dBA utomhus vid bostäder i närheten.

Den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Inom ett år från det att solenergianläggningen tagits i drift ska en kontroll av den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder i närheten utföras. Kontroll av den ekvivalenta ljudnivån ska därefter ske genom närfältsmätningar och beräkningar så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller efter tillsynsmyndighetens begäran.

Försvarsmakten

Försvarsmakten avstår i detta fall från att yttra sig i ärendet. Upplysningsvis så finns det risk att solcellsparker på vissa platser medför skada på riksintresse för totalförsvarets militära del genom elektromagnetisk störning. För vidare läsning i frågan se Utredning av elektromagnetiska störningars försvårande för totalförsvarets intressen eller anläggningar (Regeringsbeslut Fi2020/02994/SPN).

För generell information och underlag kring riksintressen för totalförsvarets militära del hänvisar Försvarsmakten till sin hemsida: www.forsvarsmakten.se/riksintressen. På hemsidan finns bland annat kataloger för varje län där det redogörs för vad riksintressen för totalförsvarets militära del är, vilka åtgärder som kan riskera skada på riksintressena samt information och kartor för de områden av riksintresse som Försvarsmakten ansvarar för.

Riksantikvarieämbetet

Riksantikvarieämbetet konstaterar att inom elområde 3 och 4 finns sedan ett par år tillbaka stort intresse att uppföra solkraftsparker. Intresset talar för att kommuner skulle behöva översiktsplanera för att hantera utvecklingen och tillse att parkerna hamnar på lämpliga platser. Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning och bilagor redogör tämligen utförligt för berörda landskapsrum, kulturmiljöer och sannolikheten för fornlämningar inom exploateringsområdet. Landskapspåverkan på platser där den förväntas bli större illustreras med fotomontage. Riksantikvarieämbetet har inga synpunkter på ansökans redogörelser och omfattning. Ansökan berör inte områden av riksintresse för kulturmiljövården. Ett kommunalt intresse Skedala berörs av projektet, främst visuellt. Riksantikvarieämbetet avstyrker inte projektet. Riksantikvarieämbetet bedömer att en arkeologisk utredning enligt 11 § 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950) bör genomföras innan tillstånd enligt miljöbalken beviljas för projektet. Länsstyrelsen beslutar om sådana utredningar.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

MSB har utrett konsekvenserna av planerad solpark avseende påverkan på radiokommunikationssystemet Rakel. Slutsatsen är att solparken inte kommer att ha någon påverkan på Rakelnätets befintliga länkstråk samt att parkens placering inte kommer att påverka radio-systemet Rakel. Om punkt 1, 2, 3 och 4 nedan uppfylls har MSB inget att invända mot etablering av solpark i området.

1. Att all elektrisk utrustning såsom optimizer, strömriktare och transformatorer och solpaneler och tillhörande ställverk uppfyller elsäkerhetsverkets krav.
2. Att hela bygget av parken sker på ett fackmannamässigt sätt och enligt tillämplig norm eller bättre.
3. Att all elinstallation, innan driftsättning och produktion av elektricitet, verifieras vara korrekt. Verifieringen skall genomföras av oberoende elektrikerfirma.
4. Att ett dokument som juridiskt påvisar giltigheten i ovan nämnda punkter finns tillgängligt.

Jordbruksverket

Jordbruksverket avstår från att lämna yttrande.

Sökandens bemötanden

Sökanden har i bemötande av inkomna yttranden anfört bl.a. följande.

Kulturmiljö

OX2 bemöter Riksantikvarieämbetets yttrande med en redovisning av att en kulturmiljöutredning genomförts innefattandes en arkeologisk utredning steg 1. Inga kända fornlämningar förekommer inom verksamhetsområdet. Bolaget har också åtagit sig att omedelbart avbryta anläggningsarbetet om fornlämningar likväl skulle påträffas under arbetet och anmäla eventuella fynd till länsstyrelsen, i enlighet med 2 kap. 10 § KML. Om lämningar påträffas, om länsstyrelsen inför utförande av arbetsföretag finner att en ytterligare utredning behöver utföras eller om tillåtlighet enligt KML krävs, gäller bestämmelserna om utredning och tillstånd enligt 2 kap. KML. Kostnaden för en utredning enligt 2 kap. 11 § bärs därtill av verksamhetsutövaren och inte av det allmänna.

Bolaget konstaterar att Länsstyrelsen tillstyrker ansökan. Bolaget vill i bemötande av den avvikande meningen om verksamhetens påverkan på kulturmiljön, framhålla att Skedala gård är utpekad i Halmstad kommuns kulturmiljöprogram, men utgör inte ett riksintresse. Det omfattas därför inte heller av samma skydd som ett riksintresse.

Buller

OX2 vill framhålla att de kompletterande bullerberäkningar som ingavs i ärendet den 3 oktober 2023 har visat att verksamheten – utifrån konservativa antaganden – kommer att innehålla de ljudnivåer som Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15) föreskriver. Av denna anledning anser bolaget att buller under anläggnings- och återställningstiden egentligen inte behöver regleras i villkor. Bolaget kan dock i dock acceptera länsstyrelsens villkorsförslag vad gäller bullernivåer under anläggnings- och återställningstiden, eftersom det i huvudsak överensstämmer med Naturvårdsverkets allmänna råd, men förslår vissa ändringar i det förslagna villkoret.

De allmänna råden innefattar även ett undantag från ljudnivåerna för verksamhet med begränsad varaktighet (såsom pålning) under

högst två månader. Bolaget anser det rimligt att denna del av de allmänna råden även inkluderas i villkoret om begränsningsvärden för ljud under anläggningsfasen. OX2 anser det också skäligt, mot bakgrund av ovan och att bullernivåerna förväntas att innehållas, att en kontroll av ljudet ska ske om klagomål över ljud inkommer till tillsynsmyndigheten, och om tillsynsmyndigheten därefter begär det. Kontroll bör då ske genom närfältsmätningar och beräkningar, samt att den närmare kontrollen ska framgå av kontrollprogrammet för verksamheten.

Elsäkerhet m.m.

I bemötande av yttrandet från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap vill OX2 framhålla att samtliga elektroniska komponenter i anläggningen såsom t.ex. växelriktare, transformatorstationer och kablar kommer att uppfylla krav på utförande, utrustning och dokumentation i enlighet med gällande regler enligt elsäkerhetslagen och Elsäkerhetsverkets föreskrifter samt därtill relevanta standarder och krav avseende elsäkerhet och elektromagnetisk kompatibilitet. För anläggningen i Skedala kommer inga optimerare att användas.

Elektromagnetisk strålning

Försvarsmakten avstår från att yttra sig, men har lämnat det generella påpekandet att det finns en risk att solcellsparker på vissa ställen medför störningar för totalförsvarets militära del genom elektromagnetisk strålning. OX2 hänvisar till vad som beskrivits i miljökonsekvensbeskrivningen. Den planerade solenergianläggningen kommer inte att vara högre än 20 meter och medför därför ingen påverkan på behovet av hinderfrihet eller risk för skada på något riksintresse för totalförsvaret. Inga optimerare kommer att användas i anläggningen och risken för elektromagnetiska störningar för totalförsvarets intressen bedöms vara små.

Miljöprövningsdelegationens överväganden

Frivillig tillståndsansökan

OX2 har gjort en frivillig tillståndsansökan enligt 9 kap. 6 b § MB som anger att den som bedriver eller avser att bedriva en miljöfarlig verksamhet får ansöka om tillstånd till verksamheten enligt miljöbalken även om det inte krävs tillstånd.

En grundförutsättning för ett sådan frivillig tillståndsansökan är att ansökan avser en miljöfarlig verksamhet. Vad som är en miljöfarlig verksamhet definieras i 9 kap. 1 § MB såsom:

1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten,
2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller
3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

Enligt miljöprövningsdelegationens bedömning utgör solcellsanläggningar miljöfarlig verksamhet enligt punkt 9 kap. 1 § 3. MB, eftersom de under driftsfasen innebär användning av mark på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, ljusreflexer och elektromagnetiska fält (icke-joniserande strålning). Delegationen kan därmed pröva ansökan.

Miljökonsekvensbeskrivning

Efter undersökningssamrådet har Länsstyrelsen beslutat att verksamheten inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, vilket innebär att en s.k. liten miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 47 § miljöbalken tagits fram.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godtas.

Tillåtlighet

Planförhållanden

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken får tillstånd inte meddelas i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Det planerade

verksamhetsområdet omfattas inte av någon detaljplan eller några områdesbestämmelser.

De allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap. miljöbalken

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I 2 kap. 3 § miljöbalken anges även att bästa möjliga teknik ska användas vid yrkesmässig verksamhet. Enligt 2 kap. 7 § miljöbalken gäller kraven i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att en solenergianläggning i sig är en del av den teknikutveckling som bidrar till fossilfri och förnyelsebar elproduktion. Miljöprövningsdelegationen gör bedömningen att det är möjligt att föreskriva tillräckliga skyddsåtgärder för att verksamheten ska vara tillåtlig enligt 2 kap. 3 § miljöbalken.

Hushållningsbestämmelserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken

I 2 kap. 6 § MB första stycket anges att för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Enligt 2 kap. 6 § andra stycket miljöbalken ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. tillämpas i fall som innebär en ändrad användning av markområden.

I 3 kap. 1 § miljöbalken anges att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Eftersom solenergianläggningen producerar förnyelsebar fossilfri energi, bidrar den till god resurshushållning och minskade koldioxidutsläpp. Vidare bidrar den till att lindra kapacitetsbristen i elleveranserna i södra Sverige. Solenergianläggningens elproduktion utgör därför ett väsentligt samhällsintresse.

I 3 kap. 4 § miljöbalken anges att jord- och skogsbruk är av nationell betydelse, samt att brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

I Mark- och miljööverdomstolens domar 2022-11-22, M 15064-21 och M 1026-22 sägs bland annat följande. (Snedstrecken markerar skillnader mellan domarna.)

Enligt 3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Området där solcellsparken/solcellsanläggningen ska placeras utgör brukningsvärd jordbruksmark. Solcellsanläggningens konstruktion, omfattning och livslängd innebär att det är fråga om en anläggning i den mening som avses i bestämmelsen. Anläggningen ska kopplas till elnätet och kan, med hänsyn till dess produktionskapacitet, i och för sig anses tillgodose ett väsentligt samhällsintresse.

I frågan om den planerade solcellsanläggningen tar markområdet i anspråk gör Mark- och miljööverdomstolen följande bedömning. Solcellsanläggningen omfattar cirka 4,5 hektar/1,8 hektar och planeras bestå av flertalet rader ställningar som solpaneler monteras på. Montageställningarna kommer att ge solpanelerna viss lutning och sitta fast i marken med markskruv/pålar. Solcellsanläggningen, som har en uppgiven livslängd om cirka 30 år/35 år, kommer att hindra brukandet av marken i vart fall under panelerna närmast marken och där ställningarna fästs/pålarna placerats. Jordbruksmarken kommer därmed att tas i anspråk på ett varaktigt sätt. (Se prop. 1985/86:3 s. 158.) Att marken i ett senare skede skulle kunna återställas förändrar inte bedömningen (jämför Mark- och miljööverdomstolens dom den 30 juli 2020 i mål nr M 7163-19 och dom den 9 november 2018 i mål nr P 8280-17).

För att avgöra om solcellsanläggningen ändå ska kunna tillåtas måste det därmed utredas om en lokalisering av anläggningen på ett tillfredsställande sätt kan ordnas på annan mark som inte är brukningsvärd jordbruksmark. Med "tillfredsställande" avses enligt förarbetena att lokaliseringen av anläggningen ska vara fullt

godtagbar från samhällsbyggnadssynpunkt. Den alternativa lokaliseringen ska vara tekniskt och funktionellt lämplig samt ekonomiskt rimlig. (Se prop. 1985/86:3 s. 158.) En exploatör som vill ta brukningsvärd jordbruksmark i anspråk kan därför behöva genomföra en utredning som visar att det inte finns annan mark som är bättre lämpad för ändamålet (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 27 januari 2022 i mål nr P 14634-20). Hur omfattande en lokaliseringsutredning ska vara beror på omständigheterna i det enskilda fallet, däribland vad som ska anläggas.

Enligt MÖD:s domar innebär en etablering av en solenergianläggning att marken tas i anspråk på ett varaktigt sätt. Miljöprövningsdelegationen ska därför göra en prövning enligt bestämmelserna i 3 kap. 4 § miljöbalken. En särskild fråga i detta ärende är därför om anläggningen kan etableras på annan mark som inte är jordbruksmark.

Bolaget har presenterat en utredning om alternativa lokaliseringar av solenergianläggningen, varav åtminstone ett av alternativen ligger på annat än jordbruksmark.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att sökanden har utrett alternativa lokaliseringar inom avståndet 3,5 km till en anslutningspunkt i regionnätet. Sökanden redovisar att ett längre avstånd till anslutningspunkten medför för höga anslutningskostnader i relation till elproduktionen från en anläggning med aktuell storlek om 33 hektar.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolagets lokaliseringsutredning är tillräcklig och att den visar att behovet av anläggningen inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Miljöprövningsdelegationen anser därmed att bestämmelserna i 3 kap. 4 § miljöbalken inte utgör hinder för att anlägga den aktuella solenergianläggningen.

Miljöprövningsdelegationen bedömer sammantaget, utifrån föreliggande behov av energiomställning och behovet av mer elproduktion inom elområde SE3 och SE4, att användningen av aktuellt markområde för en solenergianläggning medför en god hushållning. Miljöprövningsdelegationen gör även bedömningen att verksamheten inte är lokaliserad eller av sådan omfattning och karaktär att den kan orsaka påtaglig skada på riksintressena. Solcellsanläggningen bedöms därmed vara förenlig med hushållningsbestämmelserna.

Miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken

Tillstånd får inte ges till en verksamhet om den ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vatten ska ha enligt en miljökvalitetsnorm.

Miljöprövningsdelegationen gör bedömningen att ansökt verksamhet inte riskerar att komma i konflikt med försämrings- och äventyrandeförbuden i 5 kap. 4 § miljöbalken.

Natura 2000

Enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 27 § första stycket 1 eller 2 (s.k. Natura 2000-tillstånd).

Miljöprövningsdelegationen gör bedömningen att Natura 2000-området Fylleån, på avståndet 130 meter, inte kommer att påverkas på ett sådant sätt att ett Natura 2000-tillstånd krävs för solenergianläggningen.

Strandskydd

Miljöprövningsdelegationen ser inte något hinder mot den ansökta verksamheten av strandskyddsskäl.

Förbudet i 7 kap. 15 § miljöbalken gäller inte, eftersom tillstånd för verksamheten nu lämnas enligt miljöbalken (7 kap. 16 § 2. MB).

Vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken

Sökanden måste göra en egen bedömning av om någon åtgärd utgör anmälnings- eller tillståndspliktig vattenverksamhet. Sådan verksamhet prövas i annan ordning.

Elektromagnetiska fält

OX2 har gett in en utredning om elektromagnetiska fält (EMF) utförd av Sweco.¹ Utredningen visar att den magnetiska fältstyrkan sjunker snabbt och att den, där fältstyrkan är högst, sjunker till under riktvärdet 0,4 mikrot Tesla på cirka fem meters avstånd.

¹ PM – Bedömning av magnetfält för Fröllinge och Skedala solcellsparker

Mot denna bakgrund saknas det skäl att ifrågasätta solcellsanläggningens tillåtlighet på grund av elektromagnetisk strålning eller att föreskriva något särskilt villkor avseende sådan.

Motivering av villkor

Villkor 1 – allmänna villkoret

Sökanden bör åläggas att följa de åtaganden som gjorts i ansökan och under ärendets handläggning och som inte kan kopplas till ett specifikt villkor. Exempel på sådana åtaganden anges ovan under rubriken "Åtaganden".

Villkor 2 – stängsel

Villkoret är i stort sett utformat enligt bolagets förslag, Villkoret innebär att småvilt ska kunna passera, men inte nödvändigtvis precis överallt. Undantag kan godtas där sådan passage inte är praktiskt möjlig eller olämplig med hänsyn till verksamheten.

Villkor 3 – fåglar

Miljöprövningsdelegationen bedömer att skyddet för häckande fåglar är så viktigt att några anläggningsarbeten inte bör tillåtas under häckningsperioden.

Bolaget har föreslagit att arbeten som har påbörjats innan häckningsperioden inleds ska få fortgå och slutföras, men delegationen bedömer att det inte kan godtas. Ett sådant undantag skulle i praktiken också kunna innebära att anläggningsarbetena pågår under hela häckningsperioden.

Villkor 4 – anläggningsarbeten

När anläggningsarbetena är slutförda är det viktigt att de ytor som inte behövs för drift eller underhåll återställs. Miljöprövningsdelegationen bedömer att en återställningsfrist om ett år är rimlig.

Villkor 5 – matjord

För att möjliggöra återställning till jordbruksmark efter avslutad verksamhet är det av vikt att all matjord bibehålls inom projektområdet och kan återföras till åkern.

Villkor 6– anläggningsbuller

Enligt delegationens bedömning bör det s.k. byggbullret regleras enligt Naturvårdsverkets riktvärden för buller från byggplatser (NFS 2004:15). Bolaget har visat att dessa kan innehållas.

Villkor 7 – buller från verksamheten

Miljöprövningsdelegationen bedömer att ett särskilt bullervillkor bör föreskrivas och att den föreskrivna bullernivån bör vara 40 dBA utomhus vid omgivande bostäder. Detta motsvarar det i rättspraxis vedertagna kravet för vindkraftsparker, vilket också gör kravet lämpligt med tanke på att s.k. hybridparker, med en kombination av vindkraftverk och solceller, förväntas bli vanligare.

Villkor 8 – reflexer

Det finns farhågor om att ljusreflexer från solpanelerna kan ge upphov till störningar i omgivningen. Om störningar uppkommer bör verksamhetsutövaren vidta åtgärder för att avhjälpa problemet.

Se även delegationspunkt D1 nedan.

Villkor 9 och 10 – kemikalier och avfall

Det är viktigt att förvaring, lagring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt.

Villkor 11 – kontrollprogram

Enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll ska en verksamhetsutövare fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet ska dokumenteras. En del i egenkontrollen är att ha ett kontrollprogram och Miljöprövningsdelegationen fastställer därför ett villkor för detta. En förstagångsbesiktning bör utföras för att kontrollera att anläggningen är utformad enligt beslutat tillstånd och villkor.

Villkor 12 – avveckling

Villkoret syftar till att säkerställa att verksamheten inte kvarlämnar anläggningsdelar, avfall eller föroreningar om den avslutas.

Se även delegationspunkt 2 (D2) nedan.

Eventuella åtgärder på grund av föroreningskador, inklusive framtagande av provtagningsplaner och åtgärdsplaner, kan tillsynsmyndigheten besluta om med stöd av 10 och 26 kap. miljöbalken.

Delegation 1 (D1)

Om det uppstår störningar i form av ljusreflexer från solpanelerna, bör tillsynsmyndigheten ha möjlighet att ställa krav på åtgärder.

Delegation 2 (D2)

Hur den framtida avvecklingen av verksamheten kommer att gå till är inte bestämt i detalj och tillsynsmyndigheten bör få möjlighet att ställa krav på denna utifrån de förhållanden som då föreligger.

Även vid avvecklingen av verksamheten är det viktigt att ta hänsyn till fåglarnas häckningsperiod.

Ekonomisk säkerhet

OX2 har inte lämnat något förslag på ekonomisk säkerhet för återställningsåtgärder i förevarande ärende, men i en tillståndsansökan för en annan solenergianläggning i Halmstads kommun, Frölinge solpark, har bolaget föreslagit en ekonomisk säkerhet för avveckling av anläggningen och återställande av verksamhetsområdet om 200 000 kronor per installerad MW, med en uppräkningsindex enligt konsumentprisindex.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att en ekonomisk säkerhet av nämnda storlek är rimlig även för den nu aktuella solcellsanläggningen i Skedala. En indexuppräkningsindex av säkerheten bör ske utifrån tillståndstidpunkten (mars 2024), eftersom det är då bedömningen av säkerhetens storlek sker.

Igångsättningstid och verkställighet

Sökanden har yrkat att igångsättningstiden bestäms till fem år från lagakraftvunnet tillstånd. Miljöprövningsdelegationen bedömer att denna tidsfrist kan godtas.

Tillståndet får tas i anspråk när det vunnit laga kraft.

Tillståndstid

Enligt 16 kap. 2 § miljöbalken får tillstånd, godkännanden och dispenser enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, ges för en begränsad tid. Enligt förarbetena till

miljöbalken kan skäl för tidsbegränsade tillstånd vara att den tekniska utvecklingen och ökade kunskaper leder till att samhällets miljökrav ändras och skärps (prop. 1997/98:45 del 1 s. 478). Ett tidsbegränsat tillstånd leder till en uppdatering av villkoren med en bättre anpassning till miljöbalkens allmänna hänsynsregler, t.ex. i fråga om krav på användandet av bästa möjliga teknik.

När det gäller solenergianläggningar kan en snabb teknikutveckling förväntas, med effektivare solpaneler och ökade möjligheter att kombinera utvinning av solenergi med odling eller bete.

Med tiden kommer sannolikt också kunskaperna om påverkan på djurlivet på platsen för solcellsanläggningar och i omgivande områden att öka. Även kunskaperna om den tekniska livslängden för solpaneler under nordiska förhållanden kommer att förbättras. För närvarande varierar uppgifterna om livslängden från 20 till 40 år.

I framtiden kan det också uppstå ett ökat behov av livsmedel på grund av befolkningstillväxt eller omvärldsfaktorer.

Mot angiven bakgrund bedömer miljöprövningsdelegationen att det är av särskild vikt att verksamhetens tillåtlighet och utformning kan prövas på nytt inom en inte alltför lång tidsrymd. Tillståndstiden bör därför begränsas och en tillståndstid om 30 år framstår som rimlig i detta fall.

Sammanfattning

Genom de åtaganden som sökanden gjort och de försiktighetsmått som föreskrivs i villkoren till detta beslut, finner miljöprövningsdelegationen att hinder inte föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtlighetsregler mot att meddela sökanden tillstånd till den verksamhet som avses bedrivas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av chefsjurist Peter Jupén, ordförande, och Henrik Frindberg, miljösakkunnig. Miljöhandläggare Anna-Lena Olsson har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Sändlista

OX2 AB

Ombud: advokaten Madeleine Edqvist samt biträdande juristerna Matilda Borgcrantz och Gustav Svensson, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, madeleine.edqvist@msa.se, matilda.borgcrantz@msa.se samt gustav.svensson@msa.se

Kopia till

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Miljönämnden i Halmstads kommun, miljonamnden@halmstad.se

Halmstads kommun, kommunstyrelsen, kommunstyrelsen@halmstad.se

Länsstyrelsen i Hallands län

Försvarsmakten, exp-hkv@mil.se

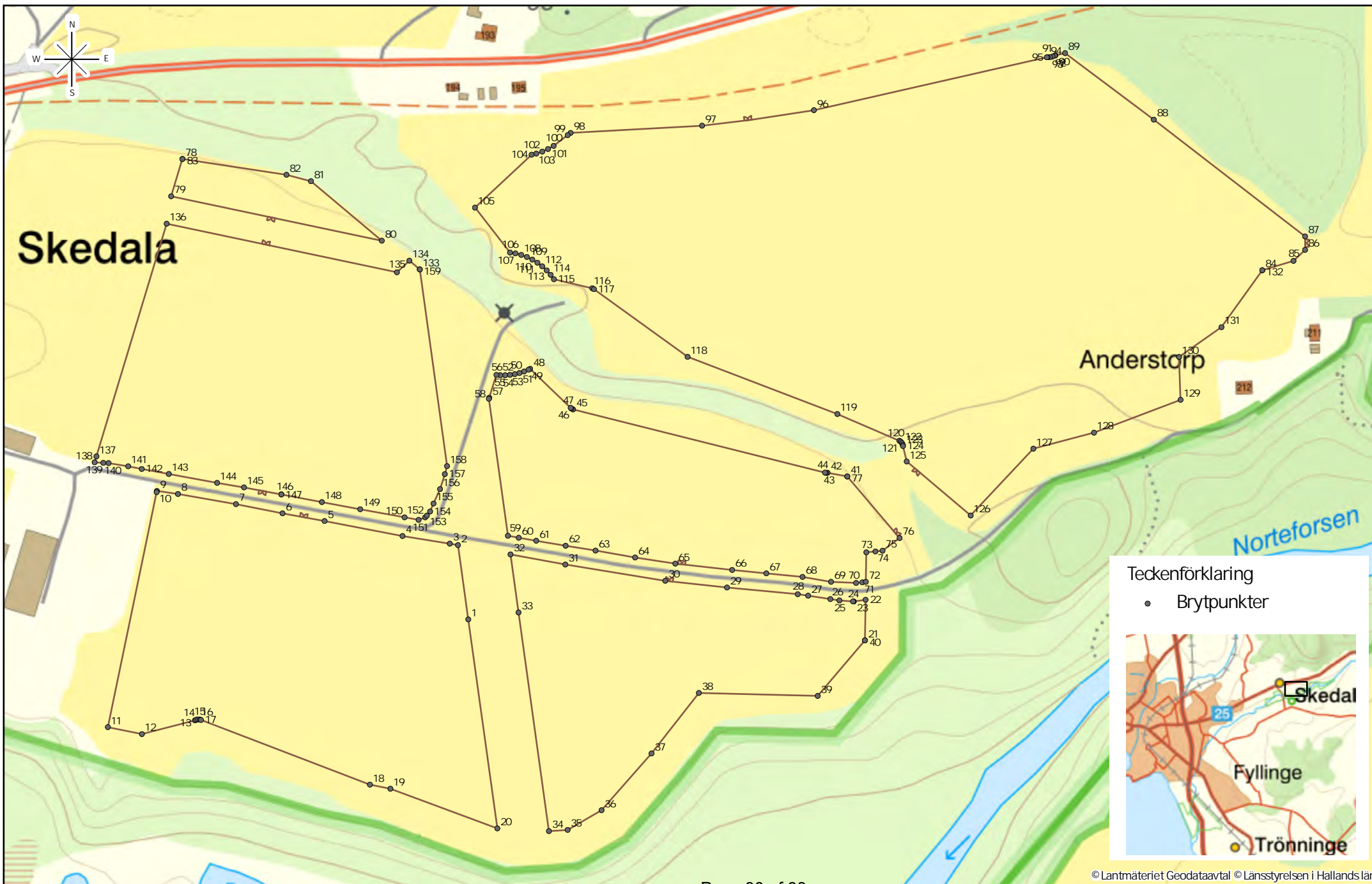
Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se

Jordbruksverket, registrator@jordbruksverket.se

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, registrator@msb.se

Bilagor

1. Karta över verksamhetsområdet
2. Bilaga till kartan, koordinattabell i SWEREF 99 TM
3. Information om krav på ekonomisk säkerhet

Teckenförklaring

- Brytpunkter

Koordinatsystem: SWEREF99 TM

NR	E	N	NR	E	N	NR	E	N
1	376746	6284732	54	376776	6284934	107	376785	6285035
2	376737	6284793	55	376772	6284934	108	376790	6285033
3	376731	6284794	56	376769	6284934	109	376794	6285032
4	376691	6284801	57	376763	6284915	110	376799	6285030
5	376627	6284813	58	376763	6284914	111	376803	6285027
6	376592	6284819	59	376779	6284801	112	376807	6285024
7	376554	6284827	60	376788	6284799	113	376811	6285021
8	376506	6284836	61	376802	6284797	114	376814	6285017
9	376488	6284838	62	376826	6284793	115	376817	6285013
10	376488	6284837	63	376851	6284789	116	376848	6285006
11	376447	6284642	64	376884	6284783	117	376850	6285005
12	376476	6284637	65	376917	6284778	118	376927	6284949
13	376520	6284648	66	376964	6284773	119	377051	6284902
14	376521	6284649	67	376993	6284770	120	377103	6284880
15	376522	6284649	68	377023	6284767	121	377104	6284879
16	376524	6284649	69	377046	6284763	122	377105	6284878
17	376525	6284648	70	377067	6284762	123	377106	6284876
18	376664	6284595	71	377072	6284762	124	377106	6284875
19	376681	6284591	72	377075	6284763	125	377109	6284862
20	376770	6284559	73	377075	6284787	126	377162	6284818
21	377074	6284714	74	377083	6284788	127	377214	6284873
22	377075	6284748	75	377089	6284789	128	377264	6284886
23	377065	6284746	76	377103	6284799	129	377335	6284913
24	377064	6284747	77	377059	6284850	130	377334	6284949
25	377053	6284747	78	376509	6285113	131	377369	6284974
26	377045	6284748	79	376500	6285082	132	377403	6285021
27	377027	6284751	80	376674	6285045	133	376706	6285021
28	377019	6284753	81	376616	6285095	134	376697	6285029
29	376960	6284758	82	376595	6285100	135	376687	6285019
30	376909	6284764	83	376509	6285113	136	376496	6285059
31	376826	6284777	84	377403	6285021	137	376438	6284867
32	376781	6284785	85	377429	6285029	138	376437	6284862
33	376787	6284737	86	377438	6285038	139	376444	6284861
34	376813	6284556	87	377438	6285049	140	376448	6284861
35	376828	6284557	88	377313	6285146	141	376464	6284858
36	376856	6284574	89	377240	6285201	142	376476	6284856
37	376898	6284621	90	377232	6285199	143	376498	6284852
38	376937	6284671	91	377231	6285199	144	376538	6284845
39	377035	6284668	92	377229	6285198	145	376560	6284841
40	377074	6284714	93	377227	6285197	146	376591	6284835
41	377059	6284850	94	377225	6285197	147	376591	6284835
42	377043	6284853	95	377225	6285197	148	376625	6284829
43	377042	6284853	96	377032	6285153	149	376656	6284823
44	377041	6284853	97	376939	6285141	150	376693	6284816
45	376833	6284906	98	376830	6285135	151	376705	6284814
46	376831	6284906	99	376828	6285133	152	376710	6284816
47	376831	6284907	100	376816	6285124	153	376712	6284818
48	376797	6284939	101	376812	6285121	154	376714	6284821
49	376796	6284938	102	376807	6285119	155	376717	6284828
50	376792	6284937	103	376802	6285117	156	376722	6284840
51	376788	6284936	104	376798	6285116	157	376726	6284852
52	376784	6284935	105	376751	6285073	158	376728	6284859
53	376780	6284934	106	376780	6285035	159	376706	6285021

Krav på ekonomisk säkerhet

Ni har fått tillstånd till miljöfarlig verksamhet och för tillståndets giltighet ska ställas en ekonomisk säkerhet. Säkerheten ska motsvara kostnaderna för det avhjälpande av en miljöskada och andra återställningsåtgärder som den miljöfarliga verksamheten kan orsaka.

Utformning

Säkerhet kan ställas i form av till exempel garanti, borgensförbindelse eller pantsatt/spärrat konto.

Av säkerheten ska tydligt framgå:

- vem som ställer säkerhet (aktuellt bolag + organisationsnummer),
- vad säkerheten avser (verksamhet - diarienummer på beslutet – berörda fastigheter),
- säkerhetens omfattning (belopp enligt tillståndsbeslut) och
- på vilka grunder säkerheten ställs (villkor-/beslutstext).

Om säkerheten ställs i form av pantsatt/spärrat konto ska även bifogas: Verifikation (exempelvis vidimerat kontoutdrag eller skriftlig bekräftelse från behörig vid banken) från vald bank som bekräftar att medlen avsatts på i avtalet nummervärdet konto.

Förmån

Säkerheten ska ställas till förmån för Länsstyrelsen i Hallands län.

Underskrift och fullmakt

Säkerheten ska vara behörigen undertecknad. Om undertecknad fått fullmakt ska även bifogas en fullmakt som visar denne/dessa har rätt att teckna säkerheter samt registreringsbevis som utvisar vem/vilka som får utfärda och skriva under fullmakten.

Eventuella avtal i övrigt avseende säkerheten ska vara behörigen undertecknade. Registreringsbevis och eventuella fullmakter ska bifogas.

Tid

Säkerheten ska omfatta hela den tillståndsgivna verksamhetstiden plus ytterligare två år. Exempel: om täktillstånd ges till och med den 31 december 2027 ska säkerheten ställas till och med den 31 december 2029.

Villkor

Säkerheten får inte villkoras. Miljöprövningsdelegationen accepterar dock generellt ett villkor om att krav gentemot garantigivaren ska framställas skriftligen.

Indexuppräknig

Tillståndet kan innehålla ett krav på indexuppräknig av den ekonomiska säkerheten. Kontrollera detta innan säkerheten lämnas in.

Utkast

Lämna först in ett utkast t.ex. via e-post, för att få synpunkter på behov av ändringar från miljöprövningsdelegationen innan originalet skickas in.

Skickas till

Länsstyrelsen i Hallands län, 301 86 Halmstad

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.